

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK Niezależny

Rok założenia 1840

nr 64 (13357)

Wtorek, 7 kwietnia 1998 r.

cena 1Lt

Prezydent zabiega o dobre stosunki ze wszystkimi sąsiadami

Litwa stara się utrzymać z Rosją i wszystkimi swymi sąsiadami stosunki dobrosąsiedzkie. W wywiadzie dla niemieckiej gazety „Die Welt” oświadczył prezydent Republiki Litewskiej Valdas Adamkus.

„Uczynię wszystko, aby przyjacielskie stosunki wzajemne z Moskwą zostały nie tylko zachowane, ale i rozszerzone, aby współpraca we wszystkich sferach osiągnęła jakościowo nowy poziom - stwierdził przywódca Państwa Litewskiego. - Wilno uważa Rosję za swego niezawodnego partnera. Na tej płaszczyz-

nie moglibyśmy pracować darząc się wzajemnym szacunkiem, aczkolwiek nasz kraj, w porównaniu z Rosją, zajmuje na mapie niewiele miejsca”.

V. Adamkus powiedział, że Wilno nie aprobuje sugestii Moskwy, że bezpieczeństwo Rosji zostałyby zagrożone, gdyby państwa bałtyckie wstąpiły do NATO. „Czas wykaże, że alians północnoatlantycki nie jest agresywny i nie zmierza odsunąć Moskwy na dalszy plan - stwierdził on.

(Dokończenie na str. 3)

Pertraktacje z Polską zakończono

Litwa zobowiązała się wobec Polski, że zliberalizuje handel usługami. Dokument w tej sprawie wczoraj w Genewie parafowali wiceminister spraw zagranicznych Litwy Algimantas Rimkunas oraz radca Polskiej Misji w organizacjach międzynarodowych Piotr Derwich.

Jak podaje wydział informacyjno-prasowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych Litwy, Polska jest pierwszym członkiem Światowej Organizacji Handlu, z którym negocjacje już zakończono. Dążąca do członkostwa w tej organizacji

Litwa takie negocjacje powinna przeprowadzić z każdym aktualnym członkiem, w rzeczywistości zaś odbywają się one tylko z 7 czy 8 państwami, zainteresowanymi handlem z Litwą.

A propos, właśnie w tym tygodniu w Genewie trwają negocjacje Litwy z innymi członkami Światowej Organizacji Handlu.

Dyplomaci litewscy mówili o zamiarach pomyślnego ukończenia jeszcze w tym roku negocjacji na temat przynależności do tej organizacji, liczącej obecnie 130 państw.

POLSKIE LINIE LOTNICZE - POLISH AIRLINES

Dogodne połączenia z Wilna przez Warszawę do:

Athens,
New York,
Chicago,
Los Angeles,
Pekin,
Istanbul,
Tel Aviv.

Wilno, tel. 73-90-20.

W Wilnie gościł minister Jacek Taylor

„Żebyśmy się czuli bliżej siebie, mimo odległości...”

Była to myśl przewodnia spotkań min. Jacka Taylora, kierownika Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie, który 4-5 kwietnia br. gościł w Wilnie, z polskimi kombatantami mieszkającymi na Litwie. Ministrowi Taylorowi towarzyszyli: Andrzej Krawczyk, dyrektor generalny Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, Łukasz Kaczyński, dyrektor Departamentu do Współpracy z Stowarzyszeniami Kombatanckimi w Urzędzie, Andrzej Bida, doradca ministra.

Pierwsze spotkanie odbyło się w Ambasadzie i Konsulacie Generalnym RP w Wilnie z członkami Klubu Polskich Weteranów Wojny na Litwie. W Ambasadzie RP przybyłych powitał charge d'affaires Ignacy Jaruga, który przedstawił obecny stan wciąż polepszających się stosunków polsko-litewskich.

W Konsulacie Generalnym RP uczestników spotkania podejmował nowy konsul generalny prof. dr hab. Mieczysław Jackiewicz.

(Dokończenie na str. 2)

Podczas spotkania w Ambasadzie i Konsulacie Generalnym RP w Wilnie - (od lewej) Stefan Matuszewicz, prezes DSPKL, Jacek Taylor, kierownik Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, Stanisław Kaczkan, prezes Klubu Polskich Weteranów Wojny na Litwie, zrzeszającego byłych żołnierzy AK, Konsul Generalny RP w Wilnie Mieczysław Jackiewicz. Fot. Marian Paluszkiwicz

Uwaga!

Informujemy, że program polski w Litewskim Radiu jest obecnie nadawany w programie II o godz. 17.30.

Czytelnicy mogą usłyszeć nas na falach średnich w pasmie 612 kHz (490.2 m). Na falach ultrakrótkich w pasmie 70 i 100 MHz zaś w Wilnie w pasmie 59 MHz (4.13 m) i 105.1 MHz.

Radio
103.8 FM

ZNAID WILNI

W
Y
S
T
A
W
A

ZSA "Polskie Domy Handlowe" wspólnie z "Lietuvos komunalininkų asociacija" organizuje w dniach 7-8 kwietnia 1998 r.

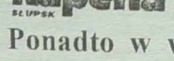
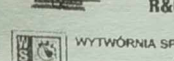
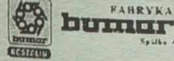
WYSTAWĘ autobusów i pojazdów specjalistycznych

Na terenie zakładu "Vilniaus specialus autotransportas" przy ul. Linkmenų 22.

Prezentowane będą samochody specjalistyczne i autobusy polskich producentów:

Zasada

WYTWÓRNI URZĄDZEN KOMUNALNYCH ŁÓDŹ

WYTWÓRNI APARATURY MLECZARSKIEJ SIANÓW

Samochody asenizacyjne i śmieciarki
Autocysterny do przewozu mleka i urządzenia do jego przechowywania
Autobusy miejskie i pojazdy pożarnicze
Mikroautobusy
Kasowniki i kasowe aparaty dla autobusów

Ponadto w wystawie biorą udział:

Wystawa jest czynna w dniach 07.-08.04.1998 r. od godz. 11.00 do 17.00

Wstęp na wystawę bezpłatny.

W
Y
S
T
A
W
A

Tydzień: jaki był poprzedni, jaki będzie bieżący?

O standardach europejskich - w spotkaniach szefów państw i szkolnictwie litewskim

Wizyta prezydenta Litwy Valdas Adamkusa w Polsce odbiła się szerokim echem w mediach Litwy i Polski. Ogólna aprobata towarzyszyła relacjom dziennikarskim, szczegółowe sprawozdanie ze spotkań obu prezydentów świadczy o tym, że wizycie tej nadano szczególną rangę.

Prezydentowi Litwy był to też swoisty egzamin na wytrzymałość fizyczną. Już wyjeżdżając do Polski miał gorączkę. Maraton spotkań wypadł wyjątkowo owocnie. Nie omijano w rozmowach tematów trudnych, do których bez wątplenia można zaliczyć temat obu mniejszości narodowych - polskiej, mieszkającej na Litwie i litewskiej w Polsce. Uczynimy wszystko, aby mniejszości narodowe obu krajów miały wszelkie możliwości rozwoju swego języka i kultury - co do tego obaj prezydenci również byli zgodni. Marszałek Senatu Alina Grzeszkowiak w rozmowach poruszyła temat najbardziej kontrowersyjny - losów Polskiego Uniwersytetu Wileńskiego. Kontrowersyjny z tego względu, że nie wszyscy aprobują istnienie jego w takiej postaci, jaki jest teraz. Podobnie, jak nie chcą zarejestrować go władze litewskie. Wiadomo, że uniwersytet ten przeżywa ostatnio reorganizację, o czym postaramy się szerzej poinformować naszych czytelników. Tym niemniej taki niepewny status w działalności uczelni powinien być w jednym lub drugim kierunku rozstrzygnięty.

W relacjach ekipy dziennikarskiej, obsługującej wizytę prezydenta, wiele uwagi zwracano nie tylko na merytoryczne kwestie, dotyczące spraw politycznych, ale też na ludzkie sprawy. Pisano o tym, że przywódcy obu krajów wymienili numery bezpośrednich telefonów, o tym, że na kolację była podana kaczka w kałwadosie, o tym, że prezydent Adamkus, mimo przeziębienia, wytrzymał całą z górą zaplanowany program i dopiero na własnym gruncie miał powiedzieć, że jest zmęczony.

W najbliższym czasie w resorcie szkolnictwa Litwy mają zajść zmiany. Zostanie mianowany nowy minister oświaty i nauki. Partia chrześcijańskich demokratów to na stanowisko zgłosiła kandydaturę Egidijusa Vareikisa. Już wstępne wypowiedzi kandydata na ministra szkolnictwa świadczą, że przyjęcie propozycji chadeków przez rząd i zaaprobowanie go przez prezydenta byłoby mądrym posunięciem naszych władz. Egidijus Vareikis uważa, że system oświaty Litwa ma budować na doświadczeniu europejskim i że będzie dążył do poprawy dialogu z kierownictwem i uczniami szkół nielitewskich. Uważa też, że należy z gronem pedagogicznym tych szkół rozmawiać w takim języku, jaki jest im dogodniejszy. Zaczepiłam tę informację z prasy litewskiej. Napisałam o tym europejskim podejściu do takiego rodzaju spraw nie bez obawy - oby takie deklaracje ewentualnego przyszłego ministra nie zaszkodziły mu, wszak o poniekąd hurapatryotycznie nastawieni Litwini mogą zrozumieć go na opak. Mogą też powiedzieć, że skoro Polacy aprobują takiego ministra oświaty, to w tym jest coś niedobrego. Nigdy nie wiadomo, jakie hasło przyświeca radykalnie myślącym działaczom. Już nieraz doświadczaliśmy podobnych zagrań.

Dwie sprawy życia politycznego naszego państwa nie schodzą z ust już od kilku tygodni. A walka związków zawodowych, socjaldemokratów, Młodych Litwinów, Ligi Wolności (połączenie sił dość nietypowe) nie ustaje. Chodzi o decyzje „Lietuvos telekomu” w sprawie podniesienia opłat za lokalne połączenia telefoniczne. W ubiegły wtorek był kolejny wiec protestu, na który przybyło ponad tysiąc osób. Były ostre wypowiedzi i to przede wszystkim pod tym samym adresem, co poprzednio - Laimy Andrikiene i Rimvydas Pleikysa ze spalaniem ich figur z papieru, z zostawieniem na schodkach siedziby parlamentu posłom na Sejm szarego mydła i miotek brozowych... Pomyśłów protestujących mają niemało. Co z tego? A nic, pies szczeka, a karawana kroczy dalej.

Druga sprawa, bulwersująca wielu - czym się skończy sprawa agenta KGB „Marii”. Jedni posłowie powiadają, że mają dokumenty, potwierdzające współpracę Laimy Andrikiene z tą instytucją represyjną z czasów sowieckich, urzędy zaś praworządności, przede wszystkim prokuratura, będzie broniła honoru posłanki, wszczęła sprawę karną o jej zniesławienie. Nie wiadomo, czy jest sprawą przypadku, czy też wpłynęły na to oświadczenia posła Kazysa Bobelisa, dotyczące posiadanych dokumentów na agenta KGB, ale popularność tego posła w oczach opinii publicznej ostatnio poważnie wzrosła. Wzrosła też popularność prezydenta kraju Valdas Adamkusa, który po raz pierwszy znalazł się na liście najpopularniejszych polityków, wyprzedzając eksprezydenta Algirdasa Brazauskasa.

W Wilnie w ubiegłym tygodniu podjął pracę nowy Konsul Generalny RP prof. Mieczysław Jackiewicz. Dziś już nasi czytelnicy przeżyli relację ze spotkania z polskimi kombatantami na Litwie, w którym wziął udział nowo przybyły dyplomata. W minionych dniach nastąpiły nowe nominacje na wileńskim polu dziennikarskim. Gazeta popołudniowa „Vakarines Naujienos” zmieniła właściciela, a prezesem spółki został wieloletni dziennikarz Nikołaj Żukow.

Przeżywamy Wielki Tydzień. W skupieniu, wstrzeмиłości. Święta Zmartwychwstania Pańskiego niech przyniosą do naszego domu radość obcowania z rodziną, najbliższymi, niech w duszach naszych rozbrzmiewa paschalny hymn.

Wszelkiej pomyślności życząc Państwu z okazji Świąt Wielkanocnych.

Krystyna ADAMOWICZ

„Żebyśmy się czuli bliżej siebie, mimo odległości...”

(Dokończenie ze str. 1)

Kolejne spotkanie miało miejsce w Zarządzie Miejskim ZPL. Zostali na nie zaproszeni przedstawiciele Dobroczynnego Stowarzyszenia Polskich Kombatantów na Litwie. Prezes Stowarzyszenia Stefan Matusewicz przedstawił uczestników spotkania. Weterani, reprezentujący wszystkie polskie formacje walczące podczas II wojny światowej, podzielili się swoimi wspomnieniami oraz poruszyli problemy ich nurtujące.

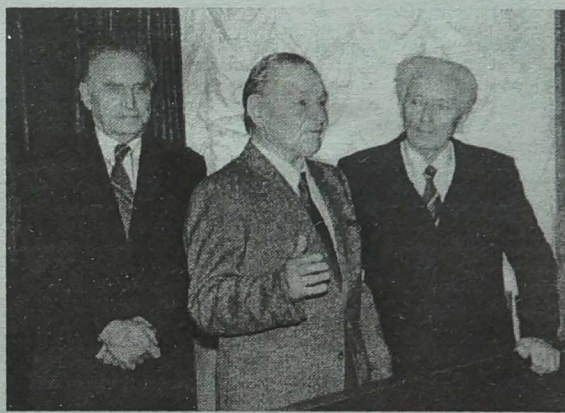
Minister Jacek Taylor oraz osoby mu towarzyszące zapoznali zebranych z podstawowymi kierunkami działalności Urzędu, mającymi na celu usprawnienie przyznawania uprawnień kombatanckich, świadczeń specjalnych, polepszenie materialnych, zdrowotnych i in. warunków życia kombatantów pozostających poza granicami Macierzy, w tym mieszkających na Litwie.

„Najważniejszym naszym zadaniem jest postępowanie w taki sposób, żeby każdy, kto w obronie Ojczyzny stracił lata, cierpiął - wiedział, że Polska o nim pamięta” - podkreślił min. Jacek Taylor.

Konsul generalny RP w Wilnie Mieczysław Jackiewicz, zwracając się do kombatantów, zapewnił: „Konsulat Generalny zawsze jest otwarty dla was - w każdej chwili i w każdej sytuacji”.

Kombatanckie rozmowy zakończyły się złożeniem najserdeczniejszych życzeń Wielkanocnych i prezentowaniem każdemu wiarusowi „Kalendarza Kombatanta na rok 1998” wydanego sumptem Urzędu w Warszawie. Do tematów poruszonych podczas spotkań wrócimy na szpaltach „Kolumny Kombatanckiej”.

Jerzy SURWIŁO

NA ZDJĘCIACH: migawki ze spotkania w Zarządzie Miejskim ZPL - min. Jacek Taylor oraz osoby mu towarzyszące w rozmowie z legionistą Kazimierzem Szotem z

Wilna; swoimi wspomnieniami dzieli się kombatanci: (od lewej) Włodzimierz Czeczot, Mikołaj Pawłowski, Witalij Dubko; wspólna fotografia na pamiątkę.

Fot. Marian Paluszkiwicz

Fundacja

A. Brazauskas aktywnie uczestniczy w życiu społecznym

Dzisiaj w Wilnie odbędzie się zebranie założycielskie nowej organizacji społecznej „Fundacja Algirdasa Brazauskasa”. Inicjatorem założenia Fundacji jest prezydent Algirdas Brazauskas, który ponad miesiąc temu zakończył kadencję. Nazwiska innych założycieli zawczasu nie zostały podane.

Jak poinformował agencję ELTA referent prezydenta A. Brazauskasa Juozas Bernatonis, nowa społeczna organizacja pozarządowa będzie pierwszą na Litwie specjalną fundacją wspierania polityki. „Główny jej cel stanowi zachęcanie i wspieranie kształtowania nowoczesnego myślenia politycznego na Litwie” - stwierdził J. Bernatonis.

„Fundacja Algirdasa Brazauskasa” zamierza wspierać konferencje naukowe, organizować programy szkoleniowe dla polityków, analizować aktualne problemy polityki wewnętrznej i za-

granicznej oraz zgłaszać postulaty instytucjom władzy dotyczące ich rozstrzygnięcia, służyć pomocą intelektualną i finansową młodym politologom i politykom.

Jak poinformował J. Bernatonis, „Fundację Algirdasa Brazauskasa”, oprócz eks-prezydenta, zakładają i w jej działalności zamierzają aktywnie uczestniczyć byli i aktualni politycy, przedsiębiorcy, politolodzy, działacze społeczni. „Postanowiono jednak, że ich nazwiska nie będą publikowane przed zebraniem założycielskim” - stwierdził referent prezydenta A. Brazauskasa.

Zebranie założycielskie Fundacji odbędzie się dzisiaj po południu w Urzędzie Prezydenta. Jak poinformował J. Bernatonis, początkowo Fundacja zostanie zarejestrowana i będzie działała w rezydencji przywódcy państwa. „Jeśli przekonamy się, że dział-

ność Fundacji rozwija się pomyślnie i szybko, będziemy poszukiwali pomieszczeń, aby mogła ona normalnie funkcjonować” - powiedział referent.

O tworzeniu pozarządowej fundacji polityczno-konsultacyjnej A. Brazauskas poinformował w lutym, kończąc swą kadencję na stanowisku prezydenta kraju. A. Brazauskas powiedział, że nie zostanie członkiem czy liderem żadnej partii politycznej bądź założycielem nowej organizacji politycznej. Zaznaczył, że postąpi na wzór wielu przywódców państwowych po zakończeniu ich kadencji - założy fundację pozarządową, zajmującą się konsultacjami politycznymi, analizą, organizowaniem konferencji, seminariów, spotkań działaczy społecznych z odwołującymi Litwę honorowymi gośćmi.

Sprawozdanie

Tylko do 15 kwietnia

Tylko do 15 kwietnia wszystkie przedsiębiorstwa, instytucje, organizacje, posiadające status osoby prawnej, powinny złożyć terytorialnym inspekcjom podatkowym sprawozdania finansowe za pierwszy kwartał.

Jak poinformował tygodnik „Mokescziu žinios” zastępca naczelnika Wileńskiej Miejskiej Inspekcji Podatkowej Vidmantas Abazorius, sprawozdań firmowych najęcej nie przedstawiła przedsiębiorstwa, nie prowadzące żadnej działalności, bądź źle prowadzące ewidencje.

Urządник odnotował, że nierządki sprawozdania bywają złej jakości, z błędami arytmetycznymi, dlatego nie można wprowadzić ich do bazy danych komputerowych.

W. Abazorius przypomniał, że przedsiębiorstwa indywidualne, spółki, nie posiadające statusu osoby prawnej, do 15 kwietnia muszą zgłosić zwykłą deklarację dochodów niezależnie od tego, czy prowadziły one działalność, czy nie.

W publikacji zwrócono uwagę na to, że wypełnianie sprawozdania finansowe, warto zwrócić uwagę na rozporządzenia ministra finansów „Objaśnienia dotyczące obliczenia i opłaty podatku od zysku (dochodowego) za rok 1997”. W tym dokumencie wskazano, jak obliczać sumę opodatkowanego zysku, wykorzystanego na inwestycje, a także źródła inwestycji nie dających zysku i in. (ELTA)

Targi Litewskie firmy w Hanowerze

W rozpoczynających się 25 kwietnia największych targach przemysłowych świata w Hanowerze weźmie udział 40 firm litewskich. Nasz kraj na wystawie będzie miał 3 stoiska o łącznej powierzchni 190 m kw.

Na stoisku „Komponenty i materiały produkcyjne” swoje wyroby zaprezentuje ponad 30 producentów oraz firm usługowych - „Elga”, „Utenos elektrotechnika”, „Kaitra”, „Atrama”, „Grigiskes”, „Linava” oraz inne.

Silniki o małej i średniej mocy, części do nich, sprzęt do obróbki metalu i części zamienne oraz sprzęt do instalacji elektrycznej przedstawi 15 członków Stowarzyszenia Przedsiębiorców i Pracodawców branży elektrotechnicznej. Wzory swojej produkcji na wystawie zaprezentują „Skaiteks”, „Ekrans”, „Oruva” i in.

Na stoisku „Badania naukowe i technologie” Litwę reprezentować będzie 9 firm. „Eksma” przedstawi sprzęt

V. Adamkus wystosował depeszę kondolencyjną do prezydenta Ukrainy

Prezydent Litwy Valdas Adamkus wczoraj wystosował depeszę kondolencyjną do przewodcy ukraińskiego Leonida Kuczmy w związku z tragiczną śmiercią kilkudziesięciu górników Donieckiego Zagłębia Węglowego. W depeszy V. Adamkus w imieniu wszystkich mieszkańców Litwy

wyraził serdeczne współczucie rodzinom ofiar katastrofy, informuje ELTA.

W sobotę w wyniku wybuchu gazu w kopalni „Skoczynska” na Ukrainie, zginęło 63 górników, 71 doznało ciężkich obrażeń. Rząd ukraiński ogłosił w kraju dwudniową żałobę.

V. Gedvilasa nie udało się zwolnić...

W poniedziałek zawieszono pełnomocnictwa dyrektora terminalu naftowego w Butinge Vladislava Gedvilasa, a kierownictwo spółki zlecono jego zastępcy Algimantasowi Zarembe. Taką decyzję podjął zarząd Ministerstwa Gospodarki. Wcześniej, zgodnie z decyzją rady nadzorczej spółki V. Gedvilasa został odwołany ze stanowiska członka zarządu i przewodniczącego spółki.

Wczoraj zamierzano odwołać V. Gedvilasa ze stanowiska dyrektora generalnego terminalu naftowego w Butinge, ale nie udało się tego zrobić, gdyż zakomunikowano, że V. Gedvilasa choruje. Minister gospodarki Vincas Babilius poinformował agencję ELTA, że ta kwestia ponownie zostanie rozpatrzona, gdy V. Gedvilasa wyzdrowieje. Poproszony o zapoznanie z motywami zwolnienia, V. Babilius powiedział, że głównym motywem jest trwająca od roku konfrontacja V. Gedvilasa z polityką rządu w sprawie budowy terminalu naftowego w Butinge. V. Babilius twierdzi, że nie wie na razie, kto mógłby kierować budową terminalu w Butinge. Zdaniem ministra, nowy kierownik spółki mianowany zostanie do-

piero po tym, gdy do terminalu w Butinge wejdzie amerykańska spółka „Williams”.

Zgodnie z obecnym harmonogramem budowy, terminal w Butinge miał być ukończony w październiku br., ale jeśli się nie uda załatwić w czas spraw finansowych, to się nie uda również sprostać temu zadaniu. Koszt projektowy terminalu szacowany jest obecnie na 267,6 mln USD. Oprócz zgromadzonego opłaconego kapitału zakładowego 138,4 mln litów (34,6 mln USD), przed początkiem tego roku otrzymano 101,6 mln USD pożyczki z gwarancją państwa. Jak informowała prasa, w drugiej połowie marca kilka banków zachodnich oświadczyło, że zamierza rozwiązać umowy o pożyczkach z „Butinges nafta”, gdyż, w ich przekonaniu, spółka jest niewypłacalna, a realizacja projektu budzi wątpliwości. Ostatnio na ten cel brakowało około 130 mln dolarów USA.

Prezydent zabiega o dobre stosunki z wszystkimi sąsiadami

(Dokończenie ze str.1)

Kierownictwo rosyjskie zdaje sobie sprawę z tego, że nie kłuje spisków przeciwko Moskwie. Kto wie, może za kilka lat Rosja również będzie członkiem NATO”.

Lider litewski, komentując problem obwodu kaliningradzkiego, odnotował, że kierownictwo kraju potępia ideę określonych sił ogłoszenia tego regionu „czwartą republiką bałtycką”. „Nie mamy roszczeń terytorialnych wobec Kaliningradu - zaznaczył on. - Jeśli chodzi o potencjał wojskowy obwodu kaliningradzkiego, to wydaję mi się, że cały świat powinien być zdemilitaryzowany i nie potrzeba tu żadnych wyjątków. Niemniej, przyjmuję obecny status quo”.

„Gotów jestem udać się do Moskwy, zasiąść z prezydentem Rosji do stołu negocjacji i omówić wszystkie problemy - zaznaczył na zakończenie V. Adamkus. - Jeśli otrzymam takie zaproszenie kierownictwa rosyjskiego, to niewątpliwie przyjmę je”. (ELTA)

KONKURS „MOJA POCIECHA” (43)

Dzisiaj zamieszczamy kolejną fotografię konkursową. NA ZDJĘCIU - Artur Ginejt (7 miesięcy). Przy pominięciu, że zdjęcia można nadsyłać do 25 maja br. Adres redakcji: „Kurier Wileński”, konkurs „Moja pociecha”, Laisves al.60, Vilnius 2056.

Czekamy na zdjęcia Waszych pociechl

Trwa akcja Fundacji rozgłośni radiowej „Znad Wilii” i „Kuriera Wileńskiego” „POMOC SIOSTROM-SIEROTOM”

Helena i Irena MARCZUKIEWICZ, uczennice szkoły średniej w Sołecznikach przed trzema laty zostały całkowicie sierotami, a 8 marca br. spłonął dom z całym dobytkiem, gdzie same mieszkały.

Wszyscy ludzie dobrej woli proszeni są o finansowe wsparcie sióstr-sierot. Pieniądze można przelać na konto

Vilniaus bankas Vilniaus filialas

kod banku 260101777,

konto litowe 125467589 z dopiskiem

„Pomoc siostrom-sierotom”.

Datki pieniężne są zbierane również w redakcji radia „Znad Wilii”.

Policjnia tajemnica Ośmiu najważniejszych

Funkcjonariusze Departamentu Ochrony Kierownictwa w tym roku ochraniają 8 szczególnie ważnych świadków, nie licząc oczywiście takich „podopiecznych”, jak przedstawiciele władzy, oficjalni goście Republiki Litewskiej oraz obiekty państwowego znaczenia.

Wg ustawy, ochrona przed od-

działaniem przestępczym jest finansowana z budżetu państwa, a działania, dokonywane podczas ochrony - z funduszu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. W roku bieżącym Departamentowi Ochrony Kierownictwa przydzielono 24.068 litów, co stanowi o 5.789 litów więcej niż w roku ubiegłym. (ELTA)

Praworządność Spór wokół 310 paragrafu Kodeksu Karnego

Kancelerz Sejmu Jurgis Razma nie uważa, aby na podstawie uchwalonej przez Sejm ustawy o zwolnieniu od odpowiedzialności karnej, przewidzianej przez art. 310 Kodeksu Karnego za przewóz i przechowywanie alkoholu etylowego, mogą być zwolnieni jacyś przemytnicy, albo zwolnione od odpowiedzialności osoby, które nielegalnie nabyły alkohol.

Na wczorajszej konferencji prasowej zaznaczył on, że wątpliwości i oskarżenia w związku z tym dokumentem wyrażone zostały w komunikacie prasowym rządu.

Ponieważ powstały zastrzeżenia z powodu możliwej dwuznaczności sformułowań, dwuznaczności interpretowania oraz niedokładności ustawy, zdaniem J. Razmy, należy jeszcze raz tę

ustawę dokładnie przestudiować i sprecyzować.

Jak powiedział poseł na Sejm, w przygotowywaniu tej ustawy uczestniczyli najlepsi specjaliści naszego prawa karnego.

„Nie będąc prawnikiem sądziłem, że jako polityk nie mam podstawy do tego, aby udzielać im wskazówek lub wątpić w ich uczciwość. Sam żadnych konkretnych propozycji co do tego tekstu nie mam, co najwyżej sugerowałbym, aby zastanowić się, czy nie ma tu żadnych problemów” - powiedział Jurgis Razma, zgłaszając Sejmowi ten projekt ustawy.

Niezależnie od oceny powyższej ustawy trzeba, jego zdaniem, rozstrzygnąć problem zgodności artykułu 310 Kodeksu Karnego z Konstytucją. Gdy-

by nagle została odwołana ta ustawa, specjaliści, zdaniem kancelerza Sejmu, nie odrzucają możliwości uznania przez Sąd Konstytucyjny tego, że poszczególne części art. 310 Kodeksu Karnego kolidują z Konstytucją. W tym przypadku wiele osób trzeba będzie zwolnić od odpowiedzialności i kary oraz wynagrodzić straty materialne za niezgodne z prawem pociągnięcie do odpowiedzialności, zapłacić za zlikwidowany spirytus, powiedział J. Razma.

Jak już podawano, 3 kwietnia rzecznik prasowy premiera poinformował, że 26 marca br. przypadkowo i bez aprobaty rządu w Sejmie przyjęta została mylna ustawa o zwolnieniu od odpowiedzialności karnej i kary za nielegalne przechowywanie i przewożenie spirytusu i innych napojów alkoholowych (ELTA)

zgu i obrażeniami czaszki trafił do szpitala.

W tym samym dniu do wileńskiego szpitala przywieziono Ż. (ur. 1912 r.) mieszkającą przy ul. Dariaus i Girėno, którą również pobli własny syn.

Podejrzani o gwałt - zwolnieni

5 kwietnia pół godziny po północy w swoim mieszkaniu (wieś Upytes, rejon poniewieski) została zgwałcona V. (ur. 1967 r.). Podejrza-

nych - G.(ur.1980 r.) oraz S. (ur.1981 r.) po przesłuchaniu - zwolniono.

Znów młodzież

5 kwietnia o godzinie 20 min.58 grupa chłopców pobita na klatce schodowej domu przy al. Savanoriu K. (ur. 1932 r.), przy tym wyrwana z rąk torbętkę, w której było 240 litów.

Jeszcze mniejszy łup przypadł w udziale chłopcu, który 4 kwietnia około godziny 15, przy szkole średniej nr. 5 w Visaginasie pobli G. (ur.1979 r.) i zerwał srebrny łańcuszek.

Napad we własnym domu

5 kwietnia dziesięć minut po północy do mieszkania przy ulicy Taikos wdarli się dwaj zamaskowani młodzi ludzie i, grożąc przedmiotem podobnym do pistoletu, pobili właścicielkę mieszkania N.(ur.1972 r.) oraz jeszcze cztery znajdujące się tu osoby. Po zakneblowaniu im ust, związaniu rąk i nóg, przestępcy skradli 1800 dolarów oraz 800 litów.

Przygotowała H.G.

Kronika policyjna

Jak podaje dział Sztabu Informacji MSW RL, 5 kwietnia br. w kraju zanotowano 126 przestępstw, w tym: 1 zabójstwo, 4 obrażenia ciała, 1 gwałt, 18 chuligańskich ekcesów, 7 rabunków, 93 kradzieże. Skradziono 8 samochodów, znaleziono - 2. Zanotowano 9 wypadków drogowych i 4 pożary. Znaleziono zwłoki 6 osób. Zatrzymano 16 podejrzanych o popełnienie przestępstw.

To ci synkowie

5 kwietnia KP rejonu trockiego otrzymał od G. (ur. 1941 r.) zawiadomienie, że 4 kwietnia około go-

dziny 16 w domu, znajdującym się we wsi Pusziavos tegoż rejonu, okrutnie pobli go własny syn G. (ur.1977r.). Ojciec ze wstrząsem mó-

WCZORAJ W PRASIE POLSKIEJ

Amerykański raport o handlu z Polską

Wchodzenie Polski do Unii Europejskiej i przyjmowanie jej standardów handlowych przę-
dzaj czy później doprowadzi do konfliktu ze Stanami Zjednoczonymi.

Biały Dom opublikował właśnie doroczny raport o barierach handlowych na świecie. Raport, przygotowany przez prezydenckiego przedstawiciela ds. handlu na podstawie doniesień placówek dyplomatycznych oraz zażeń składanych przez amerykańskich eksporterów, wskazuje w tym roku na ograniczenia w 48 krajach. Sporej wielkości rozdział poświęcono, podobnie jak w poprzednich latach, Polsce.

Unijne bariery

Zdaniem prezydenckiego przedstawiciela ds. handlu, począwszy od układu stowarzyszeniowego z Unią, polskie przepisy sprawiają, że amerykański eksport do Polski staje się coraz droższy, a więc coraz mniej konkurencyjny wobec eksportu unijnego. Poważne kłopoty z tego powodu napotyka przed wszystkim amerykańscy eksporterzy wyposażenia dla przemysłu ciężkiego, energetycznego i paliwowego, a także przetworzonych artykułów spożywczych, takich jak: alkohole, wino, soki owocowe, suszone owoce, artykuły z zawartością cukru oraz ryż - ostrzegają autorzy raportu. Chociaż amerykański eksport do Polski rośnie z roku na rok, Biały Dom uważa, że „trudno jest oszacować szkody, jakie ponoszą nasi eksporterzy z powodu uzgodnień preferencyjnych z Unią”. Rząd otrzymuje jednak w tej sprawie wiele skarg od producentów firm samochodowych oraz lotniczych i firm produkujących sprzęt dla przemysłu wydobywczego i energetycznego. Eksporterzy obawiają się również, że nieuniknione przed wejściem do Unii zniesienie kwot importowych nie obejmie produktów z innych krajów. Administracji nie podoba się także nasze prawo o zamówieniach publicznych. Preferuje ono bowiem rodzime. Firmy zagraniczne praktycznie nie mogą brać udziału w przetargach bez

poważnego udziału w ich ofercie firm polskich. Polski rząd utrzymuje również nieuczciwy - zdaniem przedstawiciela ds. handlu - system subsydiów dla polskich eksporterów. Jako przykład ukrytych, pośrednich subsydiów przedstawiciel wskazuje nieuczciwe wyznaczanie przez państwo podatków od niektórych eksporterów.

Prawa autorskie - OK

Znacznie poprawiła się natomiast w ostatnich latach ochrona praw autorskich w naszym kraju. Ten niezwykle drażliwy - ze względu na silne w USA lobby producentów filmowych i muzycznych - problem przez lata komplikował stosunki handlowe między naszymi krajami. Raport wskazuje jednak, że nowe prawo autorskie praktycznie nie chroni producentów programów komputerowych, choć większość pirackich produktów sprzedawanych na naszym rynku pochodzi z zagranicy. Autorzy raportu narzekają również na brak wystarczającej liczby urzędników zwalczających piractwo oraz brak odpowiedniego wyposażenia. Głównie właśnie z tych powodów „policja składa obowiązek zebrania dowodów fałszerstwa głównie na barki właściciela praw autorskich”. Nadal w polskim prawie istnieją poważne i - według autorów raportu - niepotrzebne ograniczenia w przepływie usług. Przepisem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 1997 r. o minimalnym procencie produktów krajowych u nadawców telewizyjnych „brakuje elastyczności przepisów Unii Europejskiej, które mówią o takich kwotach podkreślają jednocześnie, że powinny być one wprowadzane tam, gdzie jest to możliwe”.

Kłody prawne

Amerykańskie firmy prawnicze skarżyły się również, że prawo o działalności firm prawniczych i doradców prawnych poważnie utrudnia im ży-

cie w Polsce. Przepis zezwalający na zatrudnianie polskich prawników jedynie pod warunkiem, że stana się oni co najmniej partnerami oraz będą mieli taką samą możliwość praktyki w USA jest - zdaniem amerykańskich firm - nieracjonalny. Przedmiotem krytyki w raporcie są oczywiście również polskie przepisy inwestycyjne. Raport cytuje przypadek amerykańskiej firmy, która została zmuszona przez rząd do sprzedania swego udziału w spółce joint venture za Telekomunikacja Polska. Ta firma została również ostro skrytykowana za „działania blokujące konkurencję”. Polski rząd poprzez swe większościowe udziały w prywatyzowanych firmach wywiera nacisk na zarządzanie tymi firmami - ostrzegają ewentualnych inwestorów autorzy raportu. Natomiast przepis ograniczający wysokość zagranicznych inwestycji w media zmusił również amerykańską firmę do rezygnacji z planów nadawczych w Polsce na rzecz nadajników satelitarnych z terytorium Węgier. Jeśli przedstawiciel ds. handlu uzna, że którekolwiek z opisanych w raporcie barier są niezgodne z międzynarodowymi porozumieniami, z pewnością zaskarży je np. w Światowej Organizacji Handlu (WTO). W ciągu ostatnich pięciu lat zrobił to 75 razy, w 35 wypadkach rozpoczynając procedurę arbitrażową w WTO.

Bartosz WĘGLARZYK

„Gazeta Wyborcza”

Papież na celowniku

Terrorysty wciąż polują na Ojca Świętego - ostrzega włoski sędzia Rosario Priore.

Papież jest nadal celem terrorystów, przede wszystkim islamskich - twierdzi włoski sędzia Rosario Priore. Dowody?

- Odnalezienie 12 kwietnia ub. roku 127 kilogramów materiałów wybuchowych w Bośni, które miały eksplodować w czasie wizyty papieskiej w tym kraju. Kolejny dowód to porwanie latem 1997 roku samolotu Air Malta. W zamian za uwolnienie pasażerów porywacze domagali się zwolnienia z więzienia Ali Agcy, człowieka, który w roku 1981 strzelał do papieża - tłumaczy Priore. Priore umorzył właśnie, z braku dostatecznych dowodów, dochodzenie wobec 12 osób zamieszanych w zamachu na Jana Pawła II w roku 1981.

Chodziło o obywateli tureckich, zamieszanych w zamachu na papieża w różnym stopniu. - Ale ludzie, którzy chcieli zabić papieża w roku 1981, nie złożyli wcale broni. Ten spis nadal jest aktualny - sugeruje włoski sędzia.

Oskarża o rzędy wielu krajów, które niedostatecznie współpracowały w wyjaśnianiu zamachu na papieża świętego Piotra w roku 1981. Na liście tych państw są: Włochy, Stany Zjednoczone, Turcja, Niemcy, Bułgaria, Francja i... Watykan. - Watykan ściśle współpracował w wyjaśnianiu okoliczności zamachu na papieża - brzmiało oficjalne stanowisko Stolicy Apostolskiej, ale sędzia Priore wie swoje. - Najbardziej w śledztwie prze-

szkadzała nam Francja, która przez wiele lat dawała schronienie Oraloowi Celikowi, najbliższemu współpracownikowi Agcy - dodaje Priore.

Dotychczasowi sędziowie prowadzący dochodzenie w sprawie zamachu na papieża twierdzą, że Agca był w całej sprawie tylko pionkiem, wykonawcą spisku, który powstał w Europie Wschodniej.

Od listopada ub. roku ponowne śledztwo w sprawie tzw. śladu bułgarskiego (pomocy bułgarskich służb specjalnych tureckim zamachowcom) prowadzi rzymski sędzia Antonio Marini.

Uważa on, że sensacyjne materiały na temat morderców zamachu, jakie podobno znajdują się w archiwum byłej NRD-owskiej służby bezpieczeństwa Stasi, są kompletnie niewiarygodne.

Jan Paweł II odprawił w Niedzielę Palmową szmę świętą na placu św. Piotra w Rzymie. Dzień ten jest w Kościele światowym dniem młodzieży. Ojciec Święty wygłosił kazanie do młodzieży. Wielki Tydzień będzie pracowity dla Jana Pawła II. W Wielki Czwartek umyje stopy 12 starcom w Bazylice Laterańskiej w Rzymie. W Wielki Piątek poprowadzi drogę krzyżową wokół rzymskiego Koloseum. A w niedzielę wielkanocną odprawi mszę na placu przed bazyliką św. Piotra.

SZ, KJ, (REUTERS)

„Super Express”

Komuniści rosyjscy wypominają Kirijence pochodzenie

Obietnice przed protestami

Pochodzenie Siergieja Kirijenki, którego ojciec jest Żydem, okazało się jednym z ważnych czynników wpływających na ocenę jego osoby przez rosyjskich komunistów. Wniosek taki można sformułować na podstawie wypowiedzi Siergieja Baburina, wiceprzewodniczącego Dumy z ramienia komunistycznej opozycji. W sobotę na zjeździe swego ugrupowania, Rosyjskiego Związku Ogólnonarodowego, domagał się on szerszego dostępu do władz „Rosjan, Czuszkwów i Jakutów”.

Zdaniem Baburina „szerokie masy kojarzą obecną władzę z wąską grupą osób narodowości żydowskiej”. - Wzywamy trzeźwo myślącą część ludności żydowskiej, aby właśnie oceniła tę sytuację - grzmił Baburin z trybuny zjazdu swojego niewielkiego nacjonalistyczno-komunistycznego ugrupowania. Potwierdził także, że będzie się ubiegał o stanowisko prezydenta w 2000 roku. Obserwatorzy oceniają jego szanse jako znikome, tym bardziej, że jest on w konflikcie z liderami ruchu komunistycznego.

Nie zmienia to faktu, że silne tendencje nacjonalistyczne i antysemitki występują we wszystkich ugrupowaniach ruchu komunistycznego w Rosji. Oficjalnie przedstawiciele partii wzywają do odrzucenia kandydatury Kirijenki przede wszystkim dlatego, że nie ma on doświadczenia i zamierza kontynuować dotychczasową politykę gospodarczą.

Kirijenko zapowiedział w sobotę - na kilka dni przed zaplanowaną na czwartek ogólnorosyjską akcją protestów pracowników, organizowaną przez komunistów i związki zawodowe - wypłatę zaległych

pensji. Nie wyjaśnił jednak, jakie sumy rząd przeznaczy na ten cel. Obiecał także, że spotka się z uczestnikami akcji protestacyjnej. Do tej pory władze ignorowały wystąpienia pracownicze i podejmowały wszelkie możliwe starania, aby do minimum ograniczyć społeczny rezonans wystąpień, strajków i mitingów. Zdaniem związkowców w roku ubiegłym w podobnej akcji uczestniczyło 20 mln Rosjan. Rząd ocenił wtedy, iż liczba protestujących nie przekroczyła 2 mln.

Obietnice Kirijenki złożone w czasie sobotniego spotkania z kierownictwem największej centrali związkowej, Federacji Niezależnych Związków Zawodowych, przyniosły mu natychmiastowe korzyści polityczne. Sześć Federacji, Michaił Szmarok, wypowiedział się za jak najszybszym zatwierdzeniem Kirijenki na stanowisku premiera. Szmarok jest jednym z uczestników „okrągłego stołu”. Na jutrzejszym spotkaniu tego gremium ma się toczyć dyskusja na temat składu nowego rządu.

- Anatolij Czubaj, były wicepremier, został w sobotę członkiem Rady Nadzorczej jednego z największych rosyjskich

monopoli - Zjednoczonych Systemów Energetycznych. W Moskwie panuje opinia, że może on objąć funkcję przewodniczącego zarządu firmy produkującej trzy czwarte energii elektrycznej w kraju, której obrót finansowy ocenia się na 16 mld USD rocznie. Sześć Gazpromu Rem Wiachiriew wykluczył natomiast możliwość powrotu do firmy Wiktora Czernomyrdina. - Oznaczałoby to dla niego śmierć polityczną - powiedział Wiachiriew w wywiadzie dla „Niezawisimej Gazety”, przyznając, że takie plany istniały.

Piotr JENDROSCZYK

„Rzeczpospolita”

Egoland

Dania liczy 5,2 miliona mieszkańców. Według raportu duńskiego instytutu badań nad trendami, Sifo Research and Consulting, Duńczycy są bardzo zajęci sobą i realizacją swojej indywidualności. Dla dzisiejszych Duńczyków pojęcie stabilizacji i tradycji staje się mniej ważne od konsumpcji. Aż 15 procent Duńczyków uważa, że szczególnie ważne jest podążanie za modą i wyglądem zewnętrznym. 30 procent akceptuje wszelkie formy seksu pod warunkiem, że przynosią przyjemność. Duńczycy lubią również dobrze jeść, chociaż do kina, spędzać czas w barach i pubach, i bawić się.

Dania promuje wolny rynek i brak restrykcji na alkohol, na co z zadrzota patrzy Szwedzi, Finowie i Norwegowie. „Dzisiejsi Duńczycy są zadowoleni z siebie, cieszą się życiem i jednocześnie wykazali brakującą w Skandynawii dużą pewność siebie poprzez pęd do samorealizacji”, opisuje raport podkreślając że najbardziej przywiązani do tradycji są w Europie Niemcy i Szwedzi. Finowie i Norwegowie mają nieco więcej fantazji, natomiast Duńczycy są największymi indywidualistami i coraz bardziej zbliżają się do południowego stylu życia.

Zbigniew KUCZYŃSKI

„Głos Wielkopolski”

DUŻY MOŻE WIĘCEJ

Globalna polityka to globalne interesy. To zaś oznacza, że bez zgody naszego najnowszego sojusznika nie możemy np. handlować, czym chcemy i z kim chcemy.

Propaganda „wzajemnie korzystnej wymiany gospodarczej”, dyskretnie wspierana przez cenzurę sprawiła, że dziś czasy, kiedy naszym Wielkim Bratem był ZSRR, wydają się przeciętnemu Polakowi mało uciążliwe. W chwili, kiedy stajemy na progu NATO, coraz częściej natomiast słychać narzekania na politykę USA, wzmocnienie argumentem: „nawet Ruscy sobie na to nie pozwalali”.

O tym, że nie możemy robić na własnym podwórku, co nam się żywnie podoba, przekonaliśmy się jeszcze w roku 1992, kiedy Amerykanie przeprowadzili prowokację, a następnie zatrzymali i uwięzili handlujących karabinami przedstawicieli „Łuczniaka”. Tzw. afera karabinowa wywołała powszechne oburzenie i spadek deklarowanej do Amerykanów sympatii. Choć sympatia ta później wzrosła, narastał też krytycyzm wobec obawów amerykańskich ingerencji w sprawy polskie.

Zastopowanie sprzedaży polskich czołgów, publiczna dyskusja polityków, zmierzająca do pozwolenia Amerykanom na uszczuplenie kawałka tortu pn. Huzar, „lobby samolotowe” (popieranie zakupów F-16 dla polskiej armii) - wszystko to rodzi pytania o zakres suwerenności Polski wobec nowego sojusznika. Krytyczne podejście spotęgowała niedawna dysputa nad wysłaniem polskich pododdziałów na wojnę do Iraku. Amerykanie, NATO, Unia

Europejska - mają wciąż wysokie notowania na skali polskiej sympatii. Treba jednakże zdawać sobie sprawę, że stan taki nie musi trwać wiecznie; w miarę upływu czasu społeczeństwo staje się bardziej krytyczne lub bardziej otwarte, w zależności z jakiego pułapu i w którą stronę przebiega proces.

- Mimo że spośród aplikantów do Unii Europejskiej, Polska pozostaje na drugim miejscu, jeśli chodzi o aprobatę naszego członkostwa w europejskich strukturach, to już wzrasta odsetek głosów negujących ten dążenia - twierdzi Marek Szczepański, kierownik Instytutu Socjologii Uniwersytetu Śląskiego.

Płonące flagi Unii Europejskiej już w Polsce widzieliśmy. Antyamerykańskie demonstracje jeszcze przed nami.

Jerzy W. BEBAK

„Trybuna Śląska”

Polska, Czechy i Węgry postanowiły jednocześnie ratyfikować protokoły akcesyjne NATO, aby podkreślić, że w ich interesie oraz interesie Sojuszu leży dalsze jego rozszerzenie - powiedział w sobotę minister spraw zagranicznych Bronisław Geremek podczas Dnia NATO, imprezy zorganizowanej przez Stowarzyszenie Euro-Atlantyk. 4 bm. mija 49 lat od podpisania Traktatu Waszyngtońskiego, na mocy którego utworzono NATO, imprezy zorganizowanej przez Stowarzyszenie Euro-Atlantyk. 4 bm. mija 49 lat od podpisania Traktatu Waszyngtońskiego, na mocy którego utworzono NATO. Dokładnie za rok Polska, Czechy i Węgry mają uzyskać pełne członkostwo w Sojuszu. (PAP)

Listy Diany w rękach królowej

Wielka Brytania żyje skandalem związanym z listami, jakie księżna Diana wysyłała do swego kochanka, oficera kawalerii Jamesa Hewitta. 62 listów listy Diany znalazły się bowiem w redakcji brytyjskiej popołudniówki „The Mirror”. Przyniosła je tam Anna Ferretti, była kochanka majora.

Księżna Diana była zakochana w Hewittcie i swą miłość z zapalem przelewała na papier. W ciągu trzech lat ich „związków” napisała do niego 130 listów miłosnych. Hewitt twierdzi, że blisko połowę z nich spalił, a resztę zachował na pamiątkę. Właśnie ta część korespondencji trafiła do gazety.

„The Mirror” jednak nie zdecydował się opublikować listów, tylko przesłał je do archiwum rodziny królewskiej. Wówczas Hewitt wystąpił o ich zwrot. - Listy ukradła mi moja była przyjaciółka Anna Ferretti z domowego sejfu -

stwierdził major. - Są nadal moją własnością i żądam ich zwrotu.

Kobieta została aresztowana, ale w sobotę zwolniono ją bez postawienia zarzutów. - To Hewitt prawdopodobnie sam podstał kochankę, by sprzedała listy, a gdy okazało się, że nie dostanie pieniędzy, zażądał ich zwrotu - twierdzą dziennikarze z popołudniówki „The Sun”. - Mówi się, że chciał za listy 230 tys. dolarów.

Brytyjski dwór królewski nie chce zwrócić listów. - Pan Hewitt już raz dobrze zarobił na Dianie - stwierdził tylko rzecznik dworu. Miał na myśli książkę opisującą romans Diany i Hewitta, która za sprawą oficera została opublikowana w Wielkiej Brytanii w 1994 roku. Od razu znalazła się na listach książkowych przebojów.

TS, (REUTERS)

„Super Express”

Ukraina

63 śmiertelne ofiary wybuchu w kopalni donieckiej

Sześćdziesięciu trzech górników ukraińskich zginęło i 71 zostało rannych w sobotę wskutek wybuchu metanu i pyłu węglowego w kopalni im. Skoczynskiego w Doniecku (wschodnia Ukraina) - poinformowali w niedzielę przedstawiciele władz. Stwierdzono, że ponad 30 uwiecznionych pod ziemią górników jest martwych.

Niedzielne dane podwoiły liczbę ofiar tragicznego wybuchu w kopalni. W sobotę informowano o 30 zabitych i 50 rannych górnikach. „Znaleziono wszystkie 63 ciała, jednak dotychczas na powierzchni wydobyto tylko 37” - powiedział w Doniecku agencji Reutersa wiceminister górnictwa węglowego Wiktor Szczepaczow.

Reuters pisze, że obecnie obliczono wszystkich ok. 600 górników, którzy pracowali pod ziemią w momencie eksplozji metanu. 43 górników

znajduje się w szpitalu. Stan dziewięciu z nich określa się jako krytyczny.

Szczepaczow powiedział, że ekipy ratownicze, które drążyły 300-metrowy otwór w zawalonym chodniku, by dotrzeć do uwiecznionych pod ziemią górników, kontynuują realizację niebezpiecznego i ryzykownego zadania wydobywania ciał zabitych. Część górników poniosła śmierć podczas wybuchu, który nastąpił na głębokości 1.200 metrów, a pozostali udusili się później wskutek braku powietrza. W kopalni nie wybuchł pożar.

Reuters pisze, że ukraiński przemysł górniczy, podobnie jak w innych republikach b. ZSRR, znany jest obecnie z niebezpiecznych warunków pracy. Wiele kopalni przeżywa dotkliwy kryzys finansowy. Górniczy w kopalni im. Skoczynskiego nie otrzymali wynagrodzeń od czterech miesięcy.

List z kondolencjami do prezydenta Ukrainy

Prezydent Aleksander Kwasniewski przesłał na ręce prezydenta Ukrainy Leonida Kuczmy list z kondolencjami dla narodu ukraińskiego - podały 6 bm. służby prasowe prezydenta.

W liście czytamy: „Wiadomość o tragicznej śmierci ukraińskich górników w kopalni im. Skoczynskiego w Doniecku głęboko wstrząsnęła całym

polskim narodem. Szczególne bliskie więzi, jakie łączą nasze kraje, pogłębiają uczucie smutku i żalu z powodu zaistniałej tragedii. W tym trudnym dla Ukrainy momencie łączymy się z Wami w bólu. W imieniu polskiego narodu oraz moim własnym proszę przyjąć wyrazy najgłębszego współczucia dla rodzin ofiar oraz całego narodu ukraińskiego”.

Łotwa

Eksplozja przed rosyjską ambasadą

Nieznani sprawcy podłożyli w nocy z niedzieli na poniedziałek ładunek wybuchowy w pobliżu ambasady rosyjskiej w Rydze. Była to mina przeciwpożarowa umieszczona w betonowym pojemniku na śmieci. Eksplozja nie spowodowała poważniejszej strat - uszkodzone zostały cztery samochody personelu ambasady.

Rosyjskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych wyraziło energiczny protest przeciwko zamachowi. Według ministerstwa, na Łotwie „narażają antyrosyjską histeria, nasila się nacjonalizm i ekstremizm”.

Rosyjskie MSW przypomniało, że 3 marca doszło do rozprawienia przez łotewską policję demonstracji

rosyjskich emerytów w centrum Rygi. 17 marca w stolicy Łotwy odbył się pochód byłych żołnierzy Legionu Łotewskiego czyli formacji, która w latach drugiej wojny światowej należała do Waffen SS. Ministerstwo przypominało też, że przed kilku dniami nieznanymi sprawcy dokonali zamachu bombowego na jedną synagogę w Rydze. Zbezczeszczone został również pomnik żołnierzy radzieckich poległych w walkach o wyzwolenie Łotwy.

Prezydent Łotwy Guntis Ulmanis potępił zamach dokonany w pobliżu rosyjskiej ambasady. Już wcześniej uczynił to premier Guntars Krasts. W Ministerstwie Spraw We-

wewnętrznych odbyła się narada, na której zastanawiano się nad przeciwdziałaniem aktom terronu i wzmocnieniem ochrony ambasady rosyjskiej. Rząd łotewski podkreśla, że traktuje te sprawy jako bardzo ważne.

Stosunki rosyjsko-łotewskie są od pewnego czasu napięte. Rosja zarzuca Łotwie „Jamanie praw człowieka”, jeśli idzie o Rosjan mieszkających na Łotwie. Tylko część z nich otrzymała łotewskie obywatelstwo. Dostali je tylko ci, którzy zdali wyjątkowo trudny egzamin językowy.

Niektórzy z rosyjskich polityków twierdzą, że na Łotwie „odraża się faszyzm” i domagają się zastosowania sankcji wobec tego kraju.

Rosja

Przedstawiciel MSZ o wybuchu

Jako „skandaliczna” określił w poniedziałek przedstawiciel Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rosji kolejną eksplozję w stolicy Łotwy. Wybuch ten nastąpił w nocy z niedzieli na poniedziałek w odległości 35 metrów od ambasady Rosji w Rydze.

Nowa eksplozja - powiedział przedstawiciel MSZ - wzbudza zaniepokojenie, pokazuje, jak „sily bezpieczeństwa w stolicy łotewskiej wywiązują się ze swych obowiązków zapewnienia porządku publicznego”. Fakt, że wybuch nastąpił w pobliżu rosyjskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego w Rydze „budzi tym większy niepokój”. Przedstawiciel MSZ stwierdził jednocześnie, że na razie „byłoby przedwczesne wiązać tę eksplozję z jakąkolwiek celową akcją antyrosyjską”.

Łotwa

Profanacja żydowskiego cmentarza w Lipawie

Nieznanymi sprawcami dokonano profanacji żydowskiego cmentarza w Lipawie (Liepaja) w zachodniej Łotwie. Według wstępnych ustaleń, nastąpiło to w sobotę, ale fakt ten ujawniono dopiero w poniedziałek.

6 marca dokonano profanacji pomnika ofiar okupacji sowieckiej w Lipawie.

8 marca na centralnym cmentarzu w Lipawie pokryto farbą pomnik na grobie radzieckiego generała Dedajewa. Na ścianie pomnika pojawił się

napis: „Precz z okupantami”.

16 marca w mieście Bauska sprofanowano pomnik ku czci Łotyszów poległych w 1918 roku w walkach o niepodległość ojczyzny.

10 marca w Rydze grupa wyrostków namalowała znaki z czasów radzieckich na ścianie jednej z szkół, wybiła też szyby w oknach i powiesiła zdechłego kota. Według pozostawionej na miejscu kartki, miał to być podarunek od rosyjskiego nacjonalisty Żyrinowskiego.

Włochy

Panika po kolejnym trzęsieniu ziemi

Psychologiczne następstwa wstrząsów sejsmicznych, które od trzech dni nowo nawiedzają graniczące ze sobą regiony środkowych Włoch, Umbrie i Marche, są tym razem znacznie groźniejsze niż same szkody materialne. Służba Ochrony Cywilnej musiała po niedzielnych wstrząsach, o sile do 4,5 stopnia w skali Richtera, dać 500 przyczep kempingowych do dyspozycji rodzin,

które bały się wracać na noc do domów. Mieszkańcy nie bardzo chcieli wierzyć ekspertom, którzy sprzeciwiali się ich domów i nie stwierdzili żadnych poważniejszych uszkodzeń.

Wiceminister obrony cywilnej Franco Barbieri bezskutecznie zapewniał w niedzielę wieczorem wystraszoną ludność Nocera Umbra i paru innych miejscowości, że skoro domy wytrzymały

wstrząsy o sile 4-5 stopnia w skali Richtera, są bezpieczne i „nie nie zagraża mieszkańcom”.

Nieliczni ranni (mówi się o dwóch osobach) lub poturbowani po niedzielnych wstrząsach nie byli bezpośrednimi ofiarami trzęsienia ziemi, lecz paniki, jaka wybuchła na stadionie Gualdo Tadino. Po pierwszym wstrząsie ludzie, popychając się i deptając, zaczęli biec do wyjść-tuneli w koronie stadionu.

Wierni, którzy z okazji Niedzieli Palmowej uczestniczyli w mszy w bazylice św. Franciszka z Asyżu, szybko wyszli ze świątyni. Godzinę później, gdy odprawiano następną mszę i wstrząsy się powtórzyły, ludzie znów wybiegli z bazyliki.

Nauka

4500 Szwedów poddano operacji mózgu bez ich zgody

Lekarze szwedzcy przeprowadzili w latach 1944-1963 znacznie więcej operacji mózgu - bez pytania pacjentów o zgodę - niż dotąd zakładano. Fakty te zawarto w filmie dokumentalnym nadanym w poniedziałek w miejscowej telewizji. Zabiegom takim poddano 4500 osób. Przeważnie chodziło o chorych

Rosja - Niemcy

Kuzyni Hitlera internowani i rehabilitowani w ZSRR

Pięciu członków rodziny Adolfa Hitlera zostało bezprawnie deportowanych po wojnie w ZSRR i zmarło w obozach pracy, a później zostało zrehabilitowanych - poinformowała w poniedziałek agencja Interfax, powołując się na generalną prokuraturę wojсковą Rosji.

Osoby te, wszystkie narodowości austriackiej, to kuzynka Hitlera Maria Koppensteiner oraz jej mąż, kuzyni Hitlera Eduard i Johann Schmidt, jak również syn tego ostatniego Johann Schmidt junior, jak podał wysokiej rangi przedstawiciel tej prokuratury, Leonid Kopolin.

Zostali oni aresztowani w 1945 roku w Austrii przez tajne służby radzieckie i skazani za „wroga działalność” na 25 lat ciężkich robót. Wszyscy zmarli na różne choroby w latach 40. i 50. w jednym z obozów na Uralu.

Późniejsze dochodzenie uwolniło ich od wszelkich podejrzeń i pozwoliło na pośmiertną rehabilitację - dodaje Interfax, nie precyzując, kiedy dokonano tej rehabilitacji.

Spśród ogromnej liczby cudzoziemców internowanych i skazanych po wojnie w ZSRR, rehabilitacji doznało się prawie 6.000 Niemców i ponad 300 Austriaków.

Znowu poruszenie wokół prostytutki z HIV

We Włoszech ponownie doszło do rozgłosu wokół prostytutki zarazonej wirusem HIV. 32-letnia kobieta z Bośni odbyła bez zabezpieczenia stosunki z około 1000 mężczyzn - podają w poniedziałek gazety włoskie. Oferowała swe usługi głównie w miastach Arrezzo i Perugia, w środkowych Włoszech. Zagrożenie, jakie powodowała, zostało wykryte przypadkowo: podczas rutynowej kontroli policyjnej straciła przytomność, a badania wykazały, że jest nosicielką śmiertelnego wiru-

sa. Obecnie przebywa w szpitalu.

Kobieta przybyła do Włoch przed dwoma laty i wpadła w ręce сутeneurów. Ci zmuszali ją do oferowania stosunków seksualnych bez przerwy, chociaż od roku wiedzieli, że jest zarazona wirusem HIV.

W połowie lutego tego roku podobny przypadek wywołał duże poruszenie we Włoszech. Wówczas podawano, że prostytutka będąca nosicielką HIV z Rawenny miała stosunki z około 5000 klientów.

Poród na wysokości 10 tys. metrów

Na wysokości 10 tys. metrów do pasażerów zdecydował się przyłączyć jeszcze jeden cakiem mały pasażer. Jego mama się o to postarała - poinformowała agencja AP w poniedziałek rano.

W połowie trwającego ok. 90 min. lotu z Lagos w Nigerii do Jamusukro, stolicy Wybrzeża Kości Słoniowej, pasażerze Saiduato Ayoni odeszły wody płodowe i rozpoczął się poród. Gdzieś nad Ghana, albo Beninem na świat przyszedł zdrowy chłopczyk.

W przebiegającym bez żadnych komplikacji i prawie bezbolesnym porodzie położnicy pomocy udzielił obecny przypadkowo na pokładzie pediatra z Kamerunu, dr John Jap. „Nie jest niczym niezwykłym latanie cięż-

żarnych kobiet. Ale ona, w tak zaawansowanej ciąży, nie powinna się znaleźć w samolocie” - powiedział doktor, który w prymitywnych warunkach przyjął poród, pewnowie przecinając wojskowym, szwajcarskim szczyrorykiem. Przez cały czas operacji pasażerowie z niczego sobie nie zdawali sprawy.

Wiadomość o dodatkowym pasażerze przyjęła owacja. „Zastanawiam się, jaką chłopiec będzie miał narodowość” - zażartował jeden z pasażerów, kiedy samolot przecinał wybrzeże kontynentu.

Pani Ayoni ma już pięcioro dzieci, ale dotychczas wszystkie rodziły się w znacznie bardziej przyziemnych warunkach.

Węgry

100 tys. urodzeń i 70 tys. aborcji rocznie

Co roku na Węgrzech rodzi się prawie 100 tys. dzieci. Jednocześnie co roku przeprowadza się 70 tys. aborcji.

Głównym powodem przerwania ciąży jest bieda. 20 proc. kobiet podaje taką przyczynę we wniosku do władz o wyrażenie zgody na dokonanie zabiegu. 19 proc. motywuje chęć przerwania ciąży złą sytuacją rodzinną, a 5,4 proc. bezrobociem, powiedziała w poniedziałek Ilona Molnar, główny lekarz kraju.

Około 40 proc. ciąż na Węgrzech jest uważanych za za-

psychicznie oraz dzieci nie dające sobie rady z nauką. Władze prowadziły dotąd dochodzenia w sprawie około 2000 przypadków.

Chirurgzy przecinali połączenia nerwowe w mózgu, by wywołać zmiany psychiczne. Telewizja podaje, opisując konkretne przypadki, że lekarze często

dokonywali takich zabiegów bez informowania pacjentów lub ich bliskich. W filmie przytoczono m.in. przykład 9-letniego chłopca z miasta Umea. Po stwierdzeniu u niego „nadpobudliwości i zaburzeń w rozwoju” w 1949 r. przeprowadzono operację mózgu, co doprowadziło do zgonu w trakcie zabiegu.

Niemcy

Gigantyczna „jajecznicą”

Gigantyczna jajecznicą, ale na surowo, powstała w poniedziałek rano na autostradzie Stuttgart - Monachium (A 8), między miastami Ulm a Elchingen, gdy czterdziestotonowy tir najechał na stojącą na poboczu, z uszkodzoną oponą, ciężarówkę załadowaną jajkami. Trzy osoby zostały rane.

Samochód z wielotonowym transportem jaj przewrócił się na dach - cały ładunek rozbił się na szosie. Potulczono jajka musiały uprzątnąć straż pożarna.

Polska

Buzek o tezach „Spiegla”: nie ma takich działań

Nie ma z naszej strony takich działań - tak premier Jerzy Buzek skomentował 6 bm. doniesienia niemieckiego tygodnika „Der Spiegel”, jakoby Polska szpiegowała swych przyszłych sojuszników z NATO. Według premiera, zrozumiała jest jednak ostrożność NATO w tych sprawach.

Powołując się na źródła w służbach bezpieczeństwa Sojuszu, hamburski tygodnik podał, że podobnie jak w przeszłości wywiad Polski, Węgier i Czech utrzymuje ścisłe kon-

takty z wywiadem rosyjskim, a ponadto podejmował próby umieszczenia swych agentów w brukselskiej centrali NATO. Według szefa Federalnego Urzędu Ochrony Konstytucji, Petera Frischa - twierdzi hamburski tygodnik - szczególnie Polska przejawia dużą aktywność w działalności szpiegowskiej przeciwko Niemcom, mimo podpisania porozumienia z NATO o ochronie poufnych materiałów.

„Takie informacje często są pewnymi informacjami ostrzegawczymi;

nie ma miejsca jakiegoś konkretnego zdanie, natomiast są przypuszczenia, że mogłoby mieć miejsce i w zeszłym tygodniu, aby przeciwdziałać pewnym działaniom” - powiedział Buzek w radiowych „Sygnałach dnia”. Zapewnił, że „jeśli o takie rzeczy chodzi, to z naszej strony nie ma działań, natomiast na pewno jest ostrożność ze strony Brukseli i ona jest zrozumiała”. Premier nie rozwinął tej wypowiedzi.

Węgry nie szpiegują NATO - zapewnia minister obrony

Węgry nie prowadzą żadnej działalności wywiadowczej przeciw państwu NATO - zapewnił w poniedziałek minister obrony tego kraju Gyöergy Keleti w odpowiedzi na artykuł niemieckiego tygodnika „Der Spiegel”, który postawił taki zarzut.

„Der Spiegel” napisał, że Węgry, Polska i Czechy nadal szpiegują państwa członkowskie Sojuszu Północnoatlantyckiego i usiłują umieścić swoich agentów w kwaterze głównej NATO w Brukseli.

W wypowiedzi dla gazety „Nep-szabadsag” Keleti uznał twierdzenia „Spiegla” za „zdumiewające”. Dodał, że oczywiste jest, iż obecnie węgierskie siły zbrojne i wywiad wojskowy mają „szczególnie ścisłe więzi z państwami NATO, a nie z Rosją”.

Przedstawiciel ministra ds. cywilnych tajnych służb Tamas Somogyi nie wykluczył, że artykuł w „Spieglu” to rezultat działania „służb o przeciwnych interesach”.

Czechy dementują informacje o szpiegowaniu NATO

Rzecznik czeskiego rządu Vladimír Mlynarz zdementował w poniedziałek doniesienia niemieckiego tygodnika „Der Spiegel”, który napisał, że Czechy, Polska i Węgry nadal szpiegują państwa członkowskie Sojuszu Północnoatlantyckiego.

„Te informacje są pozbawione wszelkich racjonalnych podstaw” - oświadczył Mlynarz. Czeskie tajne służby „nie prowadzą żadnej działalności przeciwko Sojusznikom” - zapewnił.

Przystąpienie do NATO jest „priorytetem rządu czeskiego” - podkreślił. Przypomniał o współpracy czeskich tajnych służb z ich odpowiednikami w krajach członkowskich NATO.

Japonia

Hashimoto zaprzecza katastrofie, zapowiada śmiałe kroki

Premier Japonii Ryutaro Hashimoto zapowiedział w poniedziałek podjęcie śmiałych kroków w celu pobudzenia gospodarki, napotykającej - jak ocenił - na najpoważniejsze problemy od pięćdziesięciu lat. Zaprzeczył opiniom, że gospodarka znalazła się na krawędzi katastrofy.

Udzielając w parlamencie odpowiedzi na coraz liczniejsze głosy krytyki w kraju i za granicą, premier stwierdził: „Można powiedzieć, że gospodarka natrafia obecnie na bardzo trudne warunki i że nastąpiło, prawdopodobnie po raz pierwszy od drugiej wojny świato-

Rosja-USA

Telefoniczna rozmowa Jelcyna z Clintonem

Prezydenci Rosji i Stanów Zjednoczonych rozmawiali w poniedziałek wieczorem przez telefon na temat wyników niedawnego podmoskiewskiego spotkania „trójki” (prezydentów Niemiec, Francji i Rosji), planowanego na maj szczytu „ósemki” w Brighton, a także na temat stosunków dwustronnych, w tym wzajemnych kontaktów z krajami trzecimi.

Podczas półgodzinnej rozmowy, Bill Clinton wysoko ocenił spotkanie „trójki”, uznając jego wyniki za „do-

brzy sygnał dla społeczności międzynarodowej” - poinformowała służba prasowa Kremla. Prezydenci rozmawiali także o afrykańskiej podróży Billa Clintona i rozmowach Borysa Jelcyna z prezydentem Namibii w Moskwie, podkreślając potrzebę „bardziej aktywnego włączenia państw afrykańskich w sferę globalnej polityki międzynarodowej”. Wyrazili zadowolenie z wzajemnej współpracy, głównie resortów spraw zagranicznych w zakresie regulowania sytuacji kryzysowych.

Rosja-NATO

Ponad połowa mieszkańców Moskwy nie ma nic przeciwko udziałowi Polski w NATO

Ponad połowa mieszkańców Moskwy (53 proc.) uważa, że „należy pozwolić”, by Polska przystąpiła do NATO - wynika z sondażu, przeprowadzonego w stolicy Rosji przez amerykański Instytut Gallupa na zamówienie ambasady USA.

Rezultaty badania opublikowała w poniedziałek agencja Interfax. Podobny sondaż Instytut Gallupa przeprowadził również w dniach 6-16 marca w USA, a także w Warszawie, Budapeszcie, Pradze, Rydze, Wilnie, Tallinnie, Bukareszcie, Zagrzebiu i Lublanie.

Na członkostwo Węgier i Czech

w Pakcie Północnoatlantyckim „zgodziło się” - odpowiednio - 54 i 57 proc. mieszkańców rosyjskiej stolicy. Sondaż wykazał też, że udział Rumunii w Sojuszu zaakceptowałyby 33 proc. moskwiain, a Litwy, Łotwy i Estonii - 24 proc.

Interfax zauważył, że w USA przystąpienie Polski, Węgier i Czech do NATO poparło - odpowiednio - 65, 58 i 55 proc. ankietowanych. Przy czym 59 proc. obywateli USA wyraziło pogląd, że krok ten przyczyni się do poprawy stosunków amerykańsko-rosyjskich.

Prezydent Aleksander Kwaśniewski odleciał do Grecji

Prezydent Aleksander Kwaśniewski wraz z małżonką udał się w poniedziałek rano z trzydniową wizytą oficjalną do Grecji. W Atenach będzie rozmawiał z prezydentem Konstantinosem Stefanopulesem, premierem, szefem greckiej dyplomacji oraz przewodniczącym parlamentu.

Polska chce uzyskać od Greków potwierdzenie „bezwartkowego poparcia” dla starań o członkostwo w Unii Europejskiej i NATO. Deklarację tej treści złożył Stefanopulos pod-

czas pobytu w Polsce w 1996 r. Jednak nieoficjalnie Grecja sygnalizuje, że może zawetować członkostwo w Unii krajów środkowoeuropejskich, w tym Polski, jeżeli jednocześnie z nimi do Unii nie zostanie przyjęty Cypr.

Prezydentowi towarzyszą m.in.: szef polskiej dyplomacji Bronisław Geremek, przewodniczący Komitetu Integracji Europejskiej Ryszard Czarnecki, minister gospodarki Janusz Steinhoff oraz szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego Marek Siwicek.

ONZ „Światowy dzień zdrowia” - macierzyństwo bez ryzyka

Przypadający we wtorek doroczny „Światowy dzień zdrowia” będzie w tym roku poświęcony - z inicjatywy Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) - „macierzyństwu bez ryzyka”. WHO ocenia, że z 200 mln kobiet w ciąży na całym świecie, 600 tys. umiera corocznie w rezultacie komplikacji, a 18 mln cierpi na rozmaite chroniczne schorzenia związane z ciążą i porodem.

Prawie 90 proc. tych zgonów przy-

pada na kraje Azji i Afryki subsaharyjskiej, ok. 10 proc. na inne kraje tzw. rozwijające się, a tylko 1 proc. na kraje rozwinięte. Przyczyny zgonów to przede wszystkim krwotok, infekcja, tzw. rzucawka porodowa oraz zabieg przerwania ciąży przeprowadzony w nieodpowiednich warunkach.

Podjęciem te i inne inicjatywy WHO zamierzają zmniejszyć liczbę tych zgonów do roku 2000 o połowę.

USA Zamordowano chicagowskie małżeństwo, żeby skraść ich dziecko!!!

Trzy osoby zostały postawione w niedzielę w stan oskarżenia za okrutne zamordowanie chicagowskiego małżeństwa, Jacinity i Mariano Soto, w celu kradzieży ich dziecka - podała agencja UPI, powołując się na informację policji.

Oskarżona 22-letnia Adriana Mejia po poronieniu desperacko pragnęła dziecka, a przypadkowo spotkaw-

szy znowu brzemienną matkę dwójki dzieci w klinice, namówiła współoskarżonych - 25-letniego Arturo Leona i 23-letniego Gabriela Solache do napadu na ich dom i kradzieży dziecka. Rodziców zakatowano - Jacinita została uderzona ciężkim przedmiotem 30 razy, jej mąż co najmniej 20 razy i zabrano 3-letniego Santiago, dziecko cierpiące na autyzm.

Jak poinformowała policja w piątek do komisariatu zgłosił się z SANTIAGIEM mąż Adriany, Rosaurio wraz z Leonem i Solache i powiedział, że matka dała dziecku jego żonę, żeby się nim zaopiekowała podczas położenia.

Rosaurio powiedział jednak, że rozpoznał Santiago na podstawie zdjęć publikowanych w telewizji i zdecydował się oddać chłopca na komisariacie. Kiedy policja udała się do domu Soto, znalazła ich martwych.

Iran

5 ofiar osunięcia ziemi na wioskę

Według ogłoszonych w niedzielę wieczorem najnowszych danych, osunięcie lawiny ziemi na górską wioskę Abkarlabad, w środkowym Iranie, spowodowało śmierć 55 osób.

„Nie ma żadnego śladu domów, ludzi czy zwierząt w wiosce Abkarlabad, położonej 200 kilometrów od miasta Farsan w prowincji Chahar-Mahal Bachtari” - oświadczył Hasan Azizi Naini, szef służb ratowniczych prowincji, cytowany przez oficjalną agencję prasową IRNA.

Lawina, podmytego przez ulewne deszcze błota zwałiła się na wieś

w środę, jednak ekipy ratownicze dotarły tam dopiero w sobotę - powiedział Naini, według którego w wiosce zamieszkiwało 13 rodzin, liczących łącznie 55 osób. Trwają jednak prace ekip ratowniczych w poszukiwaniu ewentualnych ocalałych ludzi.

Od kilku dni co najmniej siedem prowincji południowego i południowo-zachodniego Iranu dotkniętych jest powodzią, które zniszczyły zbiory. 100 wiosek w tej części kraju jest odciętych od świata. W prowincji Isfahan setki domów zostało zniszczonych przez powódź i burze śnieżne.

Polska

Ponad 22 metry mierzyła zwycięska palma w lipnickim konkursie

Ponad 22 metry mierzyła wykonana przez Andrzeja Leszczyńskiego palma, która zwyciężyła w konkursie wielkocnym, zorganizowanym po raz 40. w Lipnicy Murowanej (Tarnowskie). Dwie drugie nagrody przyznano palmom Józefa Rysaka i Tomasza Plewy. Obydwie miały ponad 20 metrów. Do konkursu zgłoszono 60 palm.

Lipnicki konkurs palm rozgrywany jest od 1958 r. ale lipniczanie konkurują ze sobą długością palm od niepamiętnych czasów. Obowiązywała

zasada: im bogatszy gospodarz, tym dłuższa palma.

Palmy oceniane są przez plastyków i etnografów w kilku kategoriach wysokości. Liczy się sposób wykonania i zdobienia, rodzaj tworzywa oraz harmonia kształtu. Klasyfikacja palma powinna być upleciona wyłącznie z wikliny, zdobiona naturalną roślinnością i kwiatami charakterystycznymi dla tej pory roku. Konstrukcję najwyższych palm gospodarze wzmacniają wewnątrz metalowymi rurami. Lipnickie palmy należą do najwyższych w kraju.

Aresztowano podejrzanego o uprowadzenie 10-latkę w Bydgoszczy

Sąd w Bydgoszczy aresztował 18-latkę, podejrzanego o porwanie lub udział w uprowadzeniu 16 marca dziesięcioletniego chłopca - potwierdził w poniedziałek rzecznik Prokuratury Wojewódzkiej Jan Bednarek. Zatrzymany, wielokrotnie przesłuchiwany, dotychczas nie ujawnił, gdzie uprowadzony chłopiec jest przetrzymywany.

Chłopiec został uprowadzony po południu sprzed domu w dzielnicy

Fordon. Pod wieczór tego samego dnia jego rodzice telefonicznie zostali powiadomieni przez anonimowego rozmówcę, że syn zostanie zwrócony po wpłaceniu przez nich 60 tys. zł okupu. Od tego czasu, przez całe minione trzy tygodnie, o porwaniu brak jakiegokolwiek wiadomości, nikt więcej o pieniądze się nie wspominał.

Dotychczasowe poszukiwania 10-latkę okazały się bezskuteczne, choć

policja niezwłocznie siłą kilkudziesięciu funkcjonariuszy penetrowała zarówno okoliczne lasy, jak i wiele obszarów i zabudowań, gdzie porwacze mogliby przetrzymać chłopca. Zdesperowani rodzice postawili nawet wespierze działania policji, zwracając się o pomoc w poszukiwaniach do renowowanych jasnówdziołów. Ich wskazówki, z pozoru nawet precyzyjne, też nie naprowadziły na ślad kryjówki.

Dziś - Światowy Dzień Zdrowia

W tym dniu składamy lekarzom, pielęgniarkom, sanitariuszkom i wszystkim osobom, pracującym w dziedzinie ochrony zdrowia serdeczne życzenia przede wszystkim - zdrowia, wytrzymałości, szczęścia osobistego i sukcesów w niełatwej i ofiarnej pracy.

Wirusy grypy wciąż grasują

Grypa i inne ostre infekcje wirusowe dróg oddechowych przekroczyły ostatnio w wielkich miastach i niektórych rejonach Litwy próg oznaczający epidemie. To znaczy, że na 10.000 mieszkańców liczba chorych wynosi ponad 100.

W Wilnie wskaźnik zachorowalności ostatnio sięgał 169, 6 osób, w Kłajpedzie - 259,1, w Poniewieżu - 147,4, w Wisaginie - 525, w rej. malackim -

171,2, w rej. jezioroskim - 126,3, w ignalińskim - 105,6, w kłajpedzkim - 171,2. Najmniej przypadków zachorowań na grype i ostre wirusowe infekcje dróg oddechowych zanotowano w Szawlach (44 na 10.000 mieszkańców). W Wisaginie, Kłajpedzie i Poniewieżu oraz w rejonach uciańskim, malackim, jezioroskim i ignalińskim samorządy rozpoczęły wprowadzanie комплекtu środków przeciwepidemiologicznych.

Z danych Światowej Organizacji Zdrowia można zauważyć, że wirusy grypy nie tylko na Litwie, ale i w innych państwach wciąż ostro atakują, chociaż zauważa się tendencję zmniejszania się zachorowalności. Dotychczas dominuje typ grypy A. W laboratoriach państw europejskich, badających grype, wyodrębniono w tym sezonie zarówno typ A (H3N2), tak też A (H1N1). (ELTA)

Zioła na schorzenia kobiece

Nadżerki lub uszkodzenia nabłonka szyjki macicy to dolegliwości, które wymagają konsultacji z lekarzem. Można jednak uzupełnić kurację, stosując preparaty z ziół.

Odkażający napar z kory dębu
4-5 łyżek suszonej i rozdrobnionej kory dębu szypulkowego zalać litrem wrzącej wody. Odstawić pod przykryciem na 20 minut. Po zaparzeniu przecedzić. Wlać do wanny wypełnionej do połowy wodą. 15-minutowe kąpiele stosować codziennie w przypadku infekcji pochwy.

Łagodzący napar z liści babki
1-2 łyżki suszonych i rozdrobnionych liści babki lancetowatej zalać szklanką wrzącej wody i pozostawić pod przykryciem na 15 minut. Po zaparzeniu przecedzić. Stosować w ostrych stanach zapalnych do nasączenia okładów.

Przeciwzapalna kąpiel z szalwii lekarskiej
10 dag suszonych i dokładnie rozdrobnionych liści szalwii lekarskiej zalać litrem wody i parzyć przez 20 minut. Przecedzić i wlać do wanny wypełnionej do połowy wodą. Kąpiel stosować raz dziennie przez 25 minut w przypadku bakteryjnych i grzybiczych zakażeń pochwy.

Dezynfekujący odwar z nagietka lekarskiego
Łyżkę suszonych kwiatów nagietka lekarskiego zalać szklanką wrzątku, gotować 1-2 minuty. Przyskryć, odstawić na pół godziny, dokładnie przecedzić. Przeszukać. Przemycać zainfekowane słuźówki pochwy. („Pani domu”)

Psychiatria

Należy zmienić punkt widzenia

Zmiana poglądu w większości innych państw na osoby psychicznie chore znajduje obecnie odbicie również na Litwie. Przyznano ten fakt na konferencji „Działalność służb zdrowia psychicznego”, która odbyła się w końcu marca w Sejmie RL.

Przez dłuższy czas w dziedzinie pomocy psychicznie chorym ludziom dominowało leczenie w szpitalach, gdzie w ciągu lat byli oni „chowani” przed światem. Krytyczny punkt widzenia na temat całkowitej izolacji tego rodzaju chorych przedstawił uczestniczący w konferencji gość z W. Brytanii - były minister zdrowia tego państwa John Bowis. Podkreślił on również to, iż należy zmieniać pogląd społeczeństwa na choroby psychiczne i chorych. Średnio jedna z siedmiu osób ma jakikolwiek problemy natury psychicznej. I dla każdego z nich powinna być dostępna pomoc specjalistyczna. Oprócz tego należy w taki sposób uporządkować sieć instytucji, by człowiek mógł otrzymać pomoc w miejscu zamieszkania, by nie trzeba było jechać w tym celu do innych miast, wielkich ośrodków i szpitali.

Stacjonarna pomoc medyczna powinna być stosowana względem tych osób, dla których to jest konieczne. Ci, którzy potrzebują tylko opieki, powinni znaleźć miejsce właśnie w stosownych instytucjach, a nie w placówkach medycznych.

Opieka nad chorym po opuszczeniu przez niego zakładu stanowi również ważny problem. Nie można takich

osób pozostawiać samotnie. Grupa pomocy - pielęgniarki, pracownicy socjalni, pedagodzy i in. powinni nauczyć zmniejszania życia na nowo, pomóc w odzyskaniu samodzielności.

W rozwiązaniu większości poruszonych na konferencji problemów pomoże tworzona w tym roku na Litwie sieć ośrodków zdrowia psychicznego. Na razie jest ich 19, przewiduje się jednak, że podobne placówki zostaną utworzone we wszystkich rejonach. To pierwsze ogniwu w łańcuchu podstawowej opieki zdrowotnej.

Na konferencji mówiono również o psychiatrii. Wiceminister zdrowia Vytautas Krauzas odnotował brak naukowych badań biochemicznych. Jego zdaniem, nawet organizacyjne problemy powinny być rozwiązywane na podstawie naukowej, z uwzględnieniem doświadczenia innych państw. Dlatego w tym aspekcie bardzo pożyteczną była ta konferencja, która umożliwiła bliższe zapoznanie się z doświadczeniem W. Brytanii. Zaś fakt, że w konferencji brali udział (oprócz medyków) przedstawiciele Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Ministerstwa Oświaty i Nauki, Ministerstwa Kultury, pracowników samorządów, kilku merów, wskazuje na prawidłowy stosunek do tych spraw oraz na to, iż tym problemem poświęca się wiele uwagi. Zdrowie psychiczne jest problemem różnorodnym, który rozwiązywać muszą różnorodne instytucje - wspólnie, przy pomocy, oczywiście, społeczeństwa. (ELTA)

Pytania - odpowiedzi

By nie zabłądzić w świecie lekarstw

W aptekach mamy obecnie tysiące rodzajów leków. Połowa z nich jest dostępna bez recepty. Coraz więcej osób leczy się samodzielnie, wydając na medykamenty masę pieniędzy. Tymczasem źle dobrany lek przyjmowany w nieodpowiedniej dawce nie przyniesie poprawy. Przeciwnie, może poważnie zaszkodzić.

W jaki sposób zażyty lek dociera do chorych narządów?

Najwięcej leków przyjmujemy doustnie. Lecznicze substancje zawarte np. w tabletkach muszą najpierw dostać się do krwi, która przetransportuje je do komórek. Aby tak się stało, tabletka musi zostać strawiona. Proces ten nie odbywa się w żołądku, lecz w dwunastnicy i jelicie cienkim.

Pewne leki działają szybciej, inne wolniej. Od czego to zależy?

Od postaci, w jakiej przyjmujemy lek (np. czopki, syrop, tabletki), oraz od sposobu jego podania. Najwolniej działają leki przyjmowane doustnie. Szybciej działają kapsułki lub tabletki stosowane podjęzykowo oraz czopki doodbytnicze. Organizm reaguje najszybciej na leki w zastrzykach (szczególnie dożylnych) oraz środki w postaci gazów i aerozoli.

Jaką ilość wody należy popijać tabletki lub kapsułki, aby jak najszybciej dostały się do żołądka?

Najszybciej dostaną się one do żołądka, jeśli połknisz je na stojąco, popijając co najmniej połowę szklanki płynu. Po przyjęciu leku nie należy siedzieć ani się kłaść przez 2 do 3 minut. Niektóre osoby mają trudności z przełykaniem leków w postaci tradycyjnych okrągłych tabletek. Podczas wizyty u lekarza pamiętajmy więc, by poprosić go o przepisanie leków w postaci owalnych, powlekanych tabletek lub kapsułek, które łatwiej przechodzą przez przełyk.

Coraz więcej preparatów występuje w postaci plastrów. Czy jest to dobra forma zażywania leków?

Jest to bardzo wygodna i bezpieczna droga podawania leków o przedłużonym czasie działania. Niektóre leki drażnią przewód pokarmowy (np. wiele preparatów hormonalnych). Stosując je w postaci plastrów, unikniemy takich dolegliwości.

Niektóre leki zażywa się przed,

inne po jedzeniu, niektóre rano, inne - wieczorem. Czy ważne jest przestrzeganie tych zasad?

Maksymalne działanie leków na organizm, czyli tzw. najwyższe stężenie terapeutyczne, następuje w innym dla każdego dnia czasie. Jeżeli porcję leku przyjmujemy o odpowiednim godzinie, utrzymamy jego właściwy poziom w krwi. Jeśli o tym zapomnimy, lek w ogóle nie zadziała lub jego działanie będzie słabsze. Jest to szczególnie istotne przy zażywaniu antybiotyków. Dlatego tak ważne jest przestrzeganie sposobu i czasu przyjmowania danego leku. Najlepiej więc, aby lekarz zapisał nam te ważne informacje.

Leki nie będące antybiotykami, które należy zażywać 2 lub 3 razy dziennie, podaje się zwykle po jedzeniu, środki pobudzające apetyt - przed posiłkami, leki silnie przeczyszczające - rano, a środki działające łagodnie na układ pokarmowy - przed snem.

Czy przyjmując leki, można spożywać alkohol?

Absolutnie nie wolno tego robić. Łączenie leków z alkoholem może wywoływać niepożądane skutki. Nawet jedzenie niektórych produktów i jednocześnie przyjmowanie leków może wywołać negatywne reakcje organizmu. Np. pewne antybiotyki (tetracyklina, wibramycyna, randomycyna lub aureomicyna) wykluczają z naszego jadłospisu mleko i jego przetwory, np. kefir i jogurt. Są to bowiem produkty zawierające duże ilości wapnia, z którym wymienione wyżej leki tworzą bardzo trwałe połączenia chemiczne. Uniemożliwiają to dotarcie leku do krwiobiegu człowieka, a w efekcie do chorego organu.

Czym grozi przyjmowanie leków na własną rękę?

Stosowanie jakichkolwiek leków bez konsultacji ze specjalistą, na zasadzie - bo taki sam lek pomógł znajomej, naraża nas na poważne, często wymagające długiego leczenia komplikacje. Zdarza się, że skutki takiej samodzielnej kuracji są nieodwracalne. Szacuje się, że powikłania po niewłaściwym zażyciu leków stanowią rocznie 20 do 25 proc. przypadków leczenia szpitalnego. Należy też pamiętać, że szkodliwy wpływ źle zastosowanych leków nie musi ujawnić się od razu. Może dać znać o sobie po upływie kilku miesięcy, a nawet lat.

(„Pani domu”)

Kącik dla rodziców

Zapalenie opon mózgowych

Zapalenie opon mózgowych jest jedną z chorób wieku dziecięcego, która ze względu na swój ostry przebieg i powikłania wywołuje szczególnie niepokój rodziców. Znając jej objawy, możecie natychmiast zareagować.

Zapalenie opon mózgowych, podobnie jak inne choroby zakaźne, jest przenoszone drogą kropelkową: w czasie mówienia, kichania, przy kaszlu, pocałunkach. Przypadki zakażenia pośredniego, na przykład przy okazji używania obózków, zabawek, szklanek osoby chorej, są niezwykle rzadkie.

Zapalenie opon mózgowych jest stanem zapalnym błon (opon) pokrywających mózg i rdzeń kręgowy. Najczęściej zapadają na nie dzieci przed ukończeniem 5 roku i - w odróżnieniu od innych chorób wieku dziecięcego - chorobę tę określa się jako poważną. Jeśli stan zapalny rozwija się, może spowodować nieodwracalne zmiany w mózgu, które są przyczyną późniejszych upośledzeń, a nawet mogą być przyczyną śmierci.

O ile choroba zostanie szybko wykryta, jej wyleczenie oparte na kuracji antybiotykowej najczęściej nie stanowi problemu. W przypadku, jeśli zapalenie opon mózgowych wywołane jest bakterią Haemophilus influenzae B, znaną pod nazwą HIB. Inna odmiana choroby jest wywołana przez bakterię typu meningokokki, Neisseria meningitidis. W tym przypadku stosuje się również antybiotyki.

CUDOWNA SZCZEPIONKA

Niestety, wciąż nie ma szczepionki przeciw wirusowemu zapaleniu opon mózgowych. Od niedawna możliwe jest natomiast szczepienie przeciwko zapaleniu opon mózgowych typu HIB. Wskaźnik zapadalności na to chorobę wśród dzieci przed ukończeniem 5 roku życia wynosi średnio 20 na 100.000. Około 10 proc. przypadków bakteryjnego zapalenia opon mózgowych wywołuje bakteria HIB.

Szczepionka uodparnia organizm na infekcje wywołane bakterią HIB: zapalenie opon mózgowych, zapalenie

nagłośni, zapalenie płuc, zapalenie osierdzia i inne. W zależności od wieku dziecka szczepionka jest dozowana różnie (od 1 do 3 iniekcji). Szczepionka podstawowa składa się z dwóch dawek. Najlepiej podawać ją po ukończeniu dwóch miesięcy życia i następnie po dwóch miesiącach. Dzieci od 15 miesiąca do 6 roku życia powinny otrzymać pojedynczą dawkę szczepionki. Szczepienie przypominające dla dzieci zaszczepionych 2 dawkami przed 12 miesiącem życia powinno być dokonane między 12-15 miesiącem życia (nie wcześniej niż 2 miesiące po drugiej dawce).

Rodzice powinni wiedzieć również, że dziecko może zareagować na szczepionkę podwyższoną temperaturą ciała - powyżej 38,5 st. C, pokrzywką, obrzękami. Sporadycznie mogą wystąpić nudności, wymioty, biegunka. Niemniej, jej stosowanie jest wskazane.

SYGNAŁY ALARMUJĄCE
Wczesne rozpoznanie jest tradycyjnie najszybszą metodą w

zwalczaniu tej i wielu innych chorób. Dlatego rodzice powinni zgłosić się do lekarza natychmiast po wystąpieniu u dziecka objawów, które mogą wskazywać na tę dolegliwość. Najczęstsze z nich to:

- * gorączka 39-40 st. C,
- * wymioty,
- * bóle głowy,
- * plamy na skórze,
- * sztywność karku,
- * dreszcze

OBJAWY POTWIERDZAJĄCE WYSTĘPOWANIE CHOROBY:

* Objawy Kerniga. Chwytny nogę dziecka za piętę i unosimy ją do góry. Reakcją dziecka będzie niekontrolowane zgięcie drugiej nogi w kolano.

* Objaw Brudzkiego. Unosimy głowę dziecka, reakcją malca będzie niekontrolowane zginanie kolan.

* Sztywność karku. Zginamy głowę dziecka w kierunku klatki piersiowej. Jego szyja jest bardzo sztywna. Dziecko odczuwa ból i daje temu wyraz.

PUNKCJA LĘDŹWIOWA

Wykonanie punkcji to jedna metoda, pozwalająca jednoznacznie potwierdzić lub wykluczyć diagnozę. Zaleca się ją jednak tylko w przypadkach, kiedy inne objawy zdają się wskazywać na tę chorobę.

(„Mamo, to ja”)

Zestaw przygotowała
Irena LITWIN

Koszykówka

Puchar Bałtyku - ekipie Żalgirisu

W ubiegły weekend w Kownie zakończył się turniej o Puchar Bałtyku w koszykówce mężczyzn. W zawodach finałowych wzięły udział cztery zespoły. W spotkaniach półfinałowych koszykarze Atletasa ustąpili ryńskiej drużynie ASK Broceni 77:90 (36:46), zaś ekipa Żalgirisu pewnie zwyciężyła koszykarzy klubu BK Ventspils 85:62 (37:28).

Finałści Pucharu Europy, koszykarze Żalgirisu wykazali swą wyższość nad najlepszymi zespołami lotewskimi i zażenowanie zwyciężyli w sporze o pierwsze miejsce. W spotkaniu finałowym po dramatycznej walce kowieńscy zwyciężyli zespół ASK Broceni 72:71 (39:37). Trzecie miejsce w turnieju zajęli koszykarze kowieńskiego Atletasa, którzy pokonali BK Ventspils 102:78 (45:36).

Wygrana w spotkaniu finałowym dla koszykarzy Żalgirisu przyszła po bardzo zaciętej walce. W drugiej połowie gry Łotysze uzyskali przewagę i za 5 minut do końca byli w przodzie o 10 pkt. Mistrzostwo Litwy zmniejszyli jednak różnicę, a w ostatniej minucie wyszli do przodu - 69:68 (odcinek gry kowieńscy wygrali 13:2). W ostatnich sekundach zespoły rywalizowały w wykonaniu rzutów osobistych. Przy stanie meczu 72:70 rywal Żalgirisu jeden rzut nie trafił Johannes Nicholas. Dla kowieńczyków najwięcej punktów uzyskali Ennis Whately 16, Saulius Sztombergas 14, Darius Maskoliunas 11, dla ekipy ryńskiej Robertas Stelmaheris 25, Ainaras Bagatskis 19. Mecz finałowy oglądało 1800 widzów.

Do symbolicznej piątki turnieju finałowego wybrano Singarasa Tribe, Rimasa Kurtinaitisa, Tomasa Pacze-

se (wskazyca z Atletasa), Kęstutisa Szestokasa (Zalgris) i Ainarasa Bagatskisa (ASK Broceni).

Zespół Laisve - mistrzem Litwy

Mistrzyniami Litwy w koszykówce kobiet zostały zawodniczki kowieńskiej drużyny Laisve, które w serii play off pokonały stołeczny zespół Lietuvos Telekomas 3:1. W ostatnich meczach koszykarki z Kowna u siebie wygrały z wilniankami 75:60 (38:32) i po dogrywce 77:74 (25:24, 69:69). Przedtem w Wilnie oba zespoły odniosły po zwycięstwie - Laisve wygrała pierwsze spotkanie 71:67, a Telekomas drugie 59:49.

Trzecie miejsce w mistrzostwach Ligi Kobiet Litwy zajęła mariampolska drużyna Gija, która trzykrotnie wygrała z kłajpedzką Žuvedra - dwukrotnie u siebie i ostatni mecz w Kłajpedzie po dogrywce 85:83 (38:47, 76:76).

M. PIASECKI

Łyżwiarstwo figurowe

Program dowolny nic nie zmienił

W Minneapolis dobiegły końca mistrzostwa świata w łyżwiarstwie figurowym.

Jak było do przewidzenia, program dowolny par taneńczych nie przyniósł żadnych zmian na czele klasyfikacji. Plan realizowali Rosjanie Andżelika Kryłowa i Oleg Owsiannikow, którzy zdobyli złoty medal i chyba na długie lata przejęli „schemę” po swoich rodakach Paszy Griszczuk i Jewgienij Platowie, którzy przeszli na zawodowstwo.

Szczęśliwe chwile przeżyła także francuska para Marina Anissina i Gwendal Peizerat, którzy zdołali pokonać swoich najgroźniejszych rywali Kanadyjczyków Shae-Lynn Bourne i Victora Kraatza.

Litewski duet tym razem nie potrafił wyprzedzić Ukraińców Irinę Romanową i Igora Jaroszenko i pozostał na ósmej pozycji. Polacy Sylwia Nowak i Sebastian Kolasiński uplasowali się na 11 miejscu.

W konkurencji solistek złoty medal mistrzostw zdobyła Amerykanka Michelle Kwan. Wyprzedziła ona Rosjankę Irinę Szucką i Marię Butyrską.

Polce Annie Rechnio nie powiodła się walka o medal. Nie zdołała ona utrzymać drugiej pozycji, zajmowanej po programie skróconym i zakończyła mistrzostwa na piątym miejscu. Wyprzedziła ją jeszcze Francuzka Laetitia Hubert. Za polską figurzystką pozostały takie znane zawodniczki jak Tonia Kwiatkowski (USA), Jelena Laszenko (Ukraina), Jelena Sokołowa (Rosja), Tanja Szewczenko (Niemcy).

Kolarstwo

Litwinki poza podium

W Australii zakończył się pięcioletni wyścig kolarski kobiet „Tour de Snowy”. Wygrała go Amerykanka Dede Demet, która decydującą przewagę uzyskała na trzecim etapie. Wraz ze swą współtowarzyszka ucieczki Australijką Anną Wilson na 115 kilometrowym etapie wyprzedziły peleton o ponad 15 min.

Demet w klasyfikacji ogólnej na mecie wyprzedziła o 2.42 min. Wilson o 12.28 Francuzkę Jeannie Longo-Ciprelli.

W wyścigu brały udział cztery kolarzki litewskie. Były one na początku wyścigu w czółtowce, lecz w końcówce nie wytrzymały jego trudów i zakończyły zawody na dalszych miejscach.

Inf. wł.

Piłka nożna

Na grząskich boiskach

19 kolejka spotkań mistrzostw Federacji Piłkarskiej Litwy odbywała się na błotnistych, częściowo zaśnieżo-

nych boiskach, przy padającym wciąż deszczu. Taka sytuacja nie była sprzymerzemem wyżej notowanych drużyn, ponieważ nie mogły one zdemontować swej techniki. Jednakże ani jeden z faworytów nie stracił punktów.

Najtrudniejszą przeprawę miał poniewiesić Ekranas, który w Wilnie pokonał miejscowy zespół Geležinis Vilkas 2:1, zdobywając zwycięskiego gola w ostatniej minucie spotkania z rzutu karnego. Na zdjęciu **Viktora Kapocziusa widzimy moment tego spotkania.**

W dwóch meczach zanotowano wynik 2:0. W Tauragach Tauras wygrał z kiejdańską drużyną Nevezis-Lifosa. Stołeczny Żalgiris w Telszach pokonał Mastis ze strzałów E. Pelcisa i I. Steszki (z rzutu karnego). W końcu meczu wilnianin D. Saulenas nie wykorzystał rzutu karnego.

Szawelska Kareda pewnie wygrała w Gargzdai z Bangą 3:0, a kowieńska drużyna FBK Kaunas z takim wynikiem pokonała w stolicy zespół Lokomotyvas-Legela. W spotkaniu dwóch drużyn kowieńskich Inkaras pokonał Ranga-Politechnikę 3:1. W Visaginasie zespół Interas-AE rozgromił wilkomierską Vienybę 6:0.

Jedyny remis zanotowano w Kłajpedzie. Miejscowy Atlantas mając przewagę nie potrafił pokonać dobrze bronionego bramkarza podwileńskiej drużyny Paneris Irmantasa Szatas. Spotkanie zakończyło się bezbramkowo.

Oto tabela rozgrywek po tej kolejce (zespół, różnica bramek, punkty):

1. Kareda	75-12	50
2. Żalgiris	54-6	49
3. Ekranas	37-16	47
4. Inkaras	39-9	46
5. FBK Kaunas	44-13	35
6. Atlantas	29-16	33
7. Paneris	26-16	29
8. Ranga-Politechnika	27-20	29
9. Lokomotyvas-Legela	16-21	23
10. Nevezis-Lifosa	15-31	21
11. Mastis	19-38	21
12. Geležinis Vilkas	22-29	17
13. Interas-AE	16-46	11
14. Tauras	16-64	10
15. Vienybė	13-72	7
16. Banga	5-44	6

Mieczysław RADZIWIŁŁOWICZ

W kuchni sportowych szarlatanów

Ogry na koksie

Co prawda historia dopingu sięga czasów antycznych (greccy herosi stosowali ponoć różne narkotyczne rośliny oraz potrawę z ... bocznych jader), to jednak dopiero wraz z narodzinami współczesnego sportu rozwinęła się cała nauka związana z nienaturalnym wspomaganie organizmu. Pierwsze afery dopingowe wybuchły już w XIX wieku na torach wyścigowych, gdzie wykryto dziwnie zachowujące się konie. Pierwsza olimpijska afera dopingowa rozgorzała w 1904 roku, kiedy okazało się, że startujący w maratonie Amerykanin **Thomas Hiks** wstrzyknął sobie przed biegiem kombinację strychniny i brandy. Z biegiem czasu formy medycznego wspomaganie stały się coraz bardziej wymyślne. Po raz pierwszy hormon żeński - testosteron zastosowany został przez ekipę sportowców niemieckich na igrzyskach w Berlinie w 1936 roku. Dopiero jednak od olimpiady w Grenoble (1968 r.) przeprowadzane są systematyczne kontrole antidopingowe. Co ciekawe, na przedwojennych olimpiadach nie robiono nawet podstawowych badań płci, dzięki czemu nasza **Stanisława Walasiewiczówna** mogła aż do śmierci cieszyć się olimpijskim złotem.

Socjalistyczna produkcja brojlorów

W krajach Bloku Wschodniego sukcesy sportowców miały potwierdzać wyższość „najlepszego z ustrojów” nad „znigłym kapitalizmem”, stąd też na sport wycynkowy przeznaczano obłotne kwoty. Na temat odkrytych tajemnicą przygotowań sportowców z NRD do dziś krążą legendy. Dopiero w zeszłym roku dr **Harald Tunemann**, były pracownik lipińskiego laboratorium sportowego, otwarcie przyznał, że działalność lipińskich naukowców w znakomitej części nastawiona była na opracowywanie coraz skuteczniejszych metod dopingu. Rezultaty działań NRD-owskich naukowców są natomiast powszechnie znane.

Szkoły lekkoatletyczne i pływakie w tym kraju co roku wypuszczały na areny nowe pokolenia sztucznie wyhodowanych sportowców o nadludzkiej wręcz możliwościach. Wystarczy wspomnieć wyglądające jak mężczyźni kilkunastoletnie niemieckie pływaczki (np. **Ute Geweniger** czy **Kristin Otto**), zdolne niemal na zawołanie bić rekordy świata. Do długoletniego przyjmowania sterydów anabolicznych przynależała się m.in. mistrzyni olimpijska w oszpeście **Ruth Fuchs**. Kiedy podczas zawodów zaślabła niemiecka wieloboistka **Brigit Dressel**, a kilka godzin później zmarła, w czasie sekcji zwłok okazało się, że w jej organizmie wykryto 101 niedozwolonych medykamentów. Ta młoda kobieta miała kompletnie zniszczone serce i stawy, a jej wątroba i trzustka znajdowały się w stanie zupełnego rozkładu. Po upadku NRD na światło dzienne wyszły także zbrodnicze eksperymenty przeprowadzane na pływaczkach, które w celu poprawienia swojej wydolności celowo zachodziły przed zawo-

dami w ciężę, aby po zejściu z podium dokonać aborcji.

W krajach Europy Wschodniej panowała swego rodzaju specjalizacja. Państwowe laboratoria dopingowe działały więc nie tylko w NRD. Bułgaria nastawiła się np. na produkcję ciężarówców, którzy całymi tuzinami zgarniali medale na najważniejszych imprezach. Słynna szkoła **Iwana Abadžijewa**, zwanego „carem ciężarów”, doprowadziła światowe rekordy do niebotycznych granic. Dopiero udokonałone przez ludzi profesora Doenkie metody wykrywania dopingu pozwoliły na rozszyfrowanie tajemnicy bułgarskiej siły. Specjalną selekcję zawodników (krótkie nóżki, krótkie rączki) wspomagał serwowany całymi szuflami doping. Masowe wypadki ciężarówców sprawiły zresztą, że unieważniono wszystkie rekordy świata, a sama obecność podnoszenia ciężarów w programie igrzysk olimpijskich stanęła pod znakiem zapytania. Dopingowymi rytasami popisywały się także inne kraje bloku. Starsi kibice pamięta-

ją, jak wyglądały słynne Czeszki **Jarmila Kratochwilova** i **Helena Fibingerowa**. Znacówek lekkiej atletyki swego czasu zadziwiło wspaniałe i jednorazowe przebudzenie się polskich lekkoatletów na I Mistrzostwach Świata w Helsinkach, kiedy **Hoffman** i **Sarul** zdobyli złote medale, a **Kwaśny** brązowy. Młociarz **Kwaśny** jest obecnie schorowanym człowiekiem, a złoci medalisci nigdy już nie wrócili do swojej mistrzowskiej formy. W naszej powojennej historii nie brakowało zresztą dopingowych skandali. Kiedy jednak łapano ktoś z naszych asów, media przedstawiały to jako spisek imperialistów. Tak było np. z naszym ciężarowcem **Zbigniewem Kaczmakiem**. Zwany tematu (np. dziennikarz sportowy **Jerzy Andrzejczak**, autor książki pt. „Brojlorzy na podium”) twierdzi, że na olimpiadzie w Moskwie w 1980 roku 90 procent badań antidopingowych było sfałszowanych.

Bрудna arena

Na olimpiadzie w Seulu (1988 rok) mimo woli symbolem współczesnej lekkoatletyki stał się potężnie zbudowany „sympatyczny jakala” z Jamajki, reprezentujący Kana-

dę - **Ben Johnson**. Zdobył tytuł najszybszego człowieka na ziemi, ustanowił fantastyczny rekord świata, aby za kilkanaście godzin stać się bohaterem największego skandalu w dziejach sportu. W jego organizmie wykryto stanozolol. Na tej samej olimpiadzie **Florence Griffith Joyner** ustanowiła nie pobite do dziś rekordy w biegach sprinterskich. Obecnie coraz głośniejsi mówią się o tym, że w finale sekulskiej setki mężczyzna sześciu na ośmiu zawodników biegnę na dopingu, wpadł tylko **Johnson**. Powszechnie znanym faktem jest dopingowanie się **Marity Koch**, jej rekordy są jednak do dziś uznawane. W ostatnich latach prawdziwym fenomenem na stadionach świata stali się zawodnicy z Chin. Zdobywają najwyższe trofea w wielu dyscyplinach. Sędziowie przymykają oczy na tę niespodziewaną zwykłą formę reprezentantów „Państwa Środka”, a przecież wszyscy fachowcy wiedzą, że np. taki środek dopingujący jak dianabol jest właśnie wynalazkiem Chińczyków. Nikt nie chce mówić też o tym, że wielu trenerów i lekarzy z byleń NRD znalazło swoją przyszań właśnie w Chinach. Chińczycy zapracują oczywiście wszelkim zarzutem i twierdzą, że jedynym dopingiem stosowanym przez ich zawodników są preparaty wzmacniające z żółwiej krwi i grzybów.

Antoni Marmol, pierwszy trener naszego jedyne go mistrza świata w biegach nariarskich **Józefa Luszcza**, zapytany przez mnie o stosowanie dopingu w tym środowisku, stwierdził: - *Po prostu żyliśmy w takich czasach. Sam w latach pięćdziesiątych byłem w kadrcie i już wtedy te problemy się zaczynały. Więcej powiem jednak w prywatnej rozmowie.* Wśród przedstawicieli dyscyplin wytrzymałościowych głośno mówi się o przetaczaniu krwi przed zawodami. Nawet uznawany za okaz zdrowia filmowy heros **Arnold Schwarzenegger** miał ostatnio operację serca, spowodowaną tajemniczą niewydolnością, o której lekarze mówią, że może być spowodowana częstym stosowaniem sterydów anabolicznych.

Witold GADOWSKI
(„Gazeta Polska”)

Nielegalne środki dopingujące:

Sterydy anaboliczne - stosowane najczęściej przez lekkoatletów, bokserów, ciężarówców i przedstawicieli innych dyscyplin szybkościowo-siłowych. Powodują one szybki przyrost masy ciała, zwiększenie siły i wytrzymałości. Przy długotrwałym stosowaniu mogą jednak wywołać m.in. uszkodzenie wątroby, serca, rozwój męskich cech płciowych u kobiet, impotencję oraz zmiany w psychice. Najczęstszymi składnikami tego typu specyfików są testosteron, clenbuterol i stanozolol.

Środki pobudzające - najczęściej przyjmują je kolarze, koszykarze, hokeiści i piłkarze. Przyspieszają krążenie krwi i zwiększają wydolność serca. Skutkami ubocznymi mogą tu być np. wzrost agresywności i nadciśnienie tętnicze. Powodują częste bóle głowy, arytmie, niepokój, a nawet drgawki. Najczęściej stosowane - kokaina, amfetamina, kofeina i efdryna.

Beta-blokery - najczęściej stosują je strzelcy, łuczniczki oraz sportowcy uprawiający dyscypliny wymagające koncentracji. Obniżają poziom stresu, zwiększają odporność psychiczną. Długotrwałe stosowanie powoduje depresję, impotencję, osłabienie pracy serca. Typowymi beta-blokerami są np. atenolol, propranolol i acebutolol.

Diuretyki - używają ich sportowcy chcący zachować

odpowiednią wagę ciała. Np. bokserzy, zapasnicy, ciężarowcy. Powodują szybki spadek wagi ciała oraz wypłukują z organizmu stosowany wcześniej doping. Przy dłuższym stosowaniu uszkadzają nerki, powodują zawroty głowy, wymioty, gorączkę. Najbardziej popularne w tej grupie są: furosemid, acetazolamid, hydrochlorotiazid oraz spironolacton.

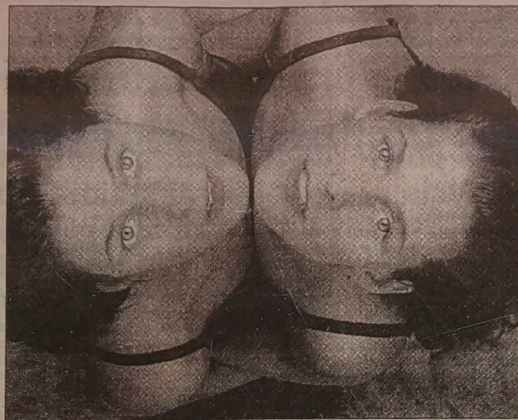
Narkotyczne środki przeciwbólowe - używają ich przedstawiciele większości dyscyplin. Umożliwiają kontynuację rywalizacji i treningów pomimo kontuzji. Szybko uzależniają. Najbardziej typowe sportowe narkotyki, to: atadon, morfina, heroina i petidina.

Hormony - to najpopularniejsze środki stosowane dla uzyskania szybkiego przyrostu masy mięśniowej i wydolności. Powodują gęstnienie krwi, uszkodzenie narządów wewnętrznych, ułatwiają rozwój cukrzycy. Najpopularniejsze z nich są uważane za hormony wzrostu: gonadotropina i somatotropina.

Krew - nietypową formą dopingu jest także przetaczanie krwi. Stosowane jest przede wszystkim przez przedstawicieli sportów wytrzymałościowych. Tego typu zabiegi mogą prowadzić do zawału serca, udaru mózgu, zakażenia AIDS oraz wirusowego zapalenia wątroby.

Narodziny Pana Jeffersona

Ciele nazwane Mr Jefferson przyszło na świat 16 lutego w Wirginii. Sklonowali je eksperci z firmy PPL Therapeutics, ci sami, którzy pomogli sklonować owcę Dolly. Jefferson został powielony metodą transplantacji jąder - jądro komórkowe z materiałem genetycznym zostało umieszczone w pozbawionej jądra komórce jajowej. Do eksperymentu użyto komórek embrionalnych, a nie wyspecjalizowanych komórek osobnika dorosłego, jak w przypadku owcy Dolly, ale i tak doświadczenie to zostało uznane za przełom w klonowaniu ssaków wyższych. Dyrektor firmy Julian Cooper stwierdził, że obecnie wystarczy zmienić genetycznie tylko jedną krowę, aby droga klonowania uzyskać całe stado o pożądanym cechach. Upřednio zmianom genetycznym musiano poddawać każde zwierzę. Metoda ta posługuje może do „produkcji” identycznych krów, np. dających mleko z lekarskimi dla ludzi. Jednak za jej pomocą można „wyhodować” i powielić także mającego „pożądane cechy” człowieka. Gdyby Hitler i jego eugenicji mieli takie możliwości, nie posiadaliby się z uciechy.

W międzynarodowych klinikach rozpoczął się osobliwy wyścig: kto pierwszy sklonuje ludzką istotę

Człowiek z kopiarki

Pelegniarka od razu zrozumiała, że trafia się jej życiowa szansa. Oto do kliniki przyszedł na badania sam Michael Jordan, gwiazdor koszykówki, wirtuoz piłki, zarabiający miliony dolarów rocznie. Siostra, nie zastanawiając się długo, ukradła kilka kropli krwi słynnego sportowca. Bez trudu sprzedała je bezdzietnej parze, pragnącej mieć syna doskonałego, bogatego, podziwanego przez cały świat. Zabieg klonowania udał się, w dziewięć miesięcy przyszła na świat dokładna genetyczna kopia Michaela Jordana, homo xerox, czyli człowiek powielony.

Ten scenariusz przyszłości nie jest wytworem fantazji autora science-fiction. Przedstawił go na łamach poważnej, napisanej naukowym językiem książki „Remaking Eden” (Odbudowa raju) Lee Silver, renomowany amerykański badacz z Uniwersytetu Princeton, od 20 lat zajmujący się problemami klonowania, genetyki i reprodukcji. Przed rokiem, kiedy świat zelektryzowała wieść o narodzinach owcy Dolly, sklonowanej z wyspecjalizowanej komórki osobnika dorosłego, Silver oznajmił: „Teraz wszystko jest możliwe. Wszystkie bariery zostały przełamane”. Obecnie genetyk z Princeton podkreśla, że plan klonowania ludzi jest już w trakcie realizacji. „Science-fiction stało się science fact. Przyszłość jest już rzeczywistością”.

Narodzinom owcy Dolly początkowo wywołały grozę. Duchowni, publicyści i filozofowie ostrzegali, że ta sama metoda można wyhodować „ludzi na miarę”, geniuszy, blondwłosy

ubermenschów o niebieskich oczach, bezmyślnych niewolników czy żywe

maszyny do zabijania,

wypełniające wszelkie rozkazy krwawych dyktatorów. Rozległy się liczne głosy, domagające się powszechnego zakazu klonowania homo sapiens. 19 stycznia 1998 roku 19 państw Rady Europy przyjęło aneks do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, zakazujący „tworzenia istoty ludzkiej na wzór innych, żywych czy umarłych, niezależnie od techniki”.

W rok po pojawieniu się Dolly klimat wokół klonowania ludzi stał się wszakże bardziej przyjazny. Pani Lori Andrews, profesor prawa z Chicago, widzi „całkowitą zmianę opinii w tej kwestii”. Zachodzi proces „akceptacji na raty”: początkowy lęk zmienił się w ciekawość, a wreszcie powoli, lecz nieustannie, narasta przyzwolenie. Podobne zjawisko miało także miejsce w przypadku innych kontrowersyjnych osiągnięć medycyny, takich, jak zapłodnienie in vitro, czy zamrażanie ludzkich embrionów, tylko że w przypadku klonowania proces przyzwolenia zachodzi z zaskakującą szybkością. Werner Gehring z Bad Munder pod Hannoverem, szef jednej z największych reprodukcyjnych klinik świata, wyraził już opinię, że klonowanie ludzi jest pożądane, tą drogą można bowiem uzyskać „magazyny części zamiennych” do transplantacji. Za stworzeniem homo xerex wypowiedzieli się wybitni uczeni rosyjscy. Przed kilkomna tygodniami elita myślicieli, naukowców i poetów, w tym noblista Francis Crick i Taslima Nasrin, znana pisarka z Bangladeszu, wydała „De-

klarację w obronie klonowania”. Dokument ten ostrzeża, że „byłoby tragedią, gdyby staromodne skrupuły teologiczne doprowadziły do wprowadzenia hamującego postęp zakazu”. Skrupułów teologicznych zresztą nie mają rabini.

Mordechai Halprin, członek naczelnego rabinatu Izraela, stwierdził na posiedzeniu komisji parlamentarnej, że w przeciwieństwie do oficjalnego stanowiska chrześcijan, judaizm reprezentuje pogląd, że prowadzone pod ścisłą kontrolą klonowanie ludzi jest dozwolone. Według Halprina,

Prawo Mojżeszowe

nie zabrania również klonowania zwierząt ani zmian genetycznych. Kiedy duchowni i filozofowie prowadzą debaty, naukowcy podejmują już intensywne wysiłki na rzecz klonowania ludzi. Dr Richard Seed zdobył światowy rozgłos, zapowiadając, że gdy tylko zdobędzie 2 miliony dolarów, sporządzi genetyczną kopię człowieka w przeciągu 18 miesięcy, a jeśli zabronią mu badań w USA, przeniesie się do Tijuany w Meksyku. Seed, nazwany przez media „Frankensteinem z Chicago”, świadomie nagłośnił swój projekt, aby znaleźć sponsorów. Inni działają dyskretnie, ale skutecznie. Jak poinformował dziennik „New York Times” kilka amerykańskich klinik eksperymentuje już z ludzkimi komórkami jajowymi, przygotowując się do klonowania. Inne ośrodki zwalczania bezpłodności, jeszcze niedawno kategorycznie odrzucające genetyczne powielanie człowieka, dziś poważnie rozważają takie operacje. Między klinikami rozpoczyna się już swoisty wyścig. Na razie dotyczy klonowania zwierząt. W styczniu w Teksasie poprzez klonowanie embrionów przyszły na świat zmienione genetycznie cielęta: George i Charlie. W lutym urodziło się powielone ciele Mr Jefferson (patrz ramka). Naukowcy nabierają coraz większych doświadczeń w kopiowaniu ssaków wyższych. Na razie sporządzenie w tajemnicy genetycznej kopii dorosłego homo sapiens nie jest możliwe. Konieczne byłoby do tego zatrudnienie kilkuset matek-nosicieli. Przypominajmy, że z 277 zapłodnionych embrionów przyszła na świat jedna owca Dolly. Technika jednak jest nieustannie doskonała. Coraz więcej ekspertów zgadza się więc z opinią Klausa Haefnera, profesora z Bremy - na dłuższą metę

klonowania ludzi nie da się powstrzymać.

Badacze rzadko rezygnują z tego, co jest wykonalne, a przy tym stworzenie homo xerex odpowiada potrzebom rynku. Prawie 10 procent obywateli USA nie odrzuca myśli o powieleniu samego siebie. Dla tysięcy zamierzających par klonowanie jest jedyną szansą na wymarzone dziecko. Według Richarda Seeda, w przyszłości może przychodzić na świat 200 tysięcy ludzkich klonów rocznie. Tam, gdzie jest popyt, rynek pojawia się podaż. Firma Cryogenic Solutions Incorporated (CSI) w Houston jeszcze niedawno oferowała makabryczne usługi - za około 450 dolarów zamrażała w ciekłym azocie ludzkie embriony, usunięte w wyniku aborcji. Miał to być „bank rezerw DNA” - w przyszłości, gdyby kobieta nabrała ochoty na macierzyństwo, będzie można sklonować zamrożony materiał genetyczny i w odpowiednim czasie dziecko przyszyby na świat. Klientek nie brakowało, ale CSI musiała zwinąć interes na skutek protestów opinii publicznej. To jednak dopiero początek. Wiele jest przecież zrozpaczonych matek, chcących urodzić genetyczną kopię zmarłego dziecka. Do lana Wilmuta, „twórcy” owcy Dolly, zgłosiła się kobieta, pragnąca wydać na świat zmarłego ojca.

Ekscentryczni milionerzy

czy dyktatorzy gotowi są zapłacić każdą cenę, by zdobyć genetyczną nieśmiertelność. Zwolennicy klonowania twierdzą ponadto, że tą metodą w połączeniu z manipulowaniem w DNA, można by wyhodować ludzi doskonałych, długowiecznych, odpornych na choroby, jak grypa, AIDS czy nawet zwykły katar.

Wraz z homo xerex pojawił się jednak gigantyczny spłot problemów, na których przewyżczenie na razie nie ma recepty. O idealnym kopiowaniu człowieka mowy być nie może, marzenie o wyklonowanej nieśmiertelności nigdy nie zostanie spełnione. Istnieją już przecież naturalne ludzkie klony - bliźnięta jednojajowe.

Wykazują one oczywiście podobieństwo fizyczne, ale także z d z i - w i a j a c e różnice p s y - c h i c z n e, i n t e l e k t u a l n e, s o c j a l n e. Każde z bliźniąt rozwija się przecież indywidualnie, wykształcając odmienne i n n y charakter, zainteresowania itp. Ogromną

Sklonowana owca Dolly. Tą samą metodą (z komórki osobnika dorosłego) francuscy uczeni sklonowali ciele, które urodzi się latem.

rolę w formowaniu się umysłu człowieka odgrywa także jego środowisko. Nie ma żadnych gwarancji, że klon Einsteina byłby geniuszem, chyba, żeby zapewnić mu identyczne warunki rozwojowe, a to wydaje się nieralne. Przyszłość biologiczna jednostki ludzkiej zależy nie tylko od DNA, ale także od cytoplazmy komórki jajowej, w której pławi się przesczepione jądro dawcy, zawierające materiał genetyczny w chromosomach. W przypadku klonu cytoplazma pochodzi zazwyczaj od anonimowej dawczyni. Nie można więc wykluczyć, że domniemy

sobowtór Marilyn Monroe

wyrosnie na kobietę o, łagodnie mówiąc, przeciętnej urodzie. Niektóre cechy określone są zresztą nie tylko przez genetyczne podobieństwo,

ale także przez ułożenie płodu w macicy, dietę matki itp.

Obawy naukowców budzą jednak kwestie znacznie poważniejsze. Manipulacje, jakim poddawane jest przeszczepiane jądro komórkowe, mogą powodować ukryte uszkodzenia chromosomów. Zamiast nadludzi urodzą się upośledzone dzieci, które, jak ostrzeża Harry Griffin, szef Instytutu Roslin, w którym sklonowano owcę Dolly, łatwo będą zapadały na rozmaite choroby i żyły krótko. Ponadto zauważyć trzeba, że chromosomy klona są od niego znacznie starsze - mają wiek dawcy. Doświadczyły więc wpływu promieniowania kosmicznego, skażeń chemicznych, promieni rentgenowskich, nie mówiąc o niebezpiecznych mutacjach genetycznych, od chwili narodzin obciążających sklonowaną jednostkę. Tak więc na człowieka powielonego czyha o wiele więcej niebezpieczeństw niż na początko w sposób normalny. Nie należy zapominać o problemach natury psychologicznej i etycznej wiążących się z reprodukcją asekualną i tworzeniem kopii osoby już istniejącej. „Czy wyobrazić sobie kobietę, która rodzi duplikat swego męża i karmi coś takiego własną pierśią? Albo mężczyźnię, który piastowałby w ramionach miniaturową kopię własnej żony? - pyta francuski genetyk Jean-Francois Mattei. Antropologowie podkreślają, że klon nie miałby żadnego rodowodu, co stanowiłoby całkowite nowum w dziejach ludzkości. W jakimś sensie istniałby poza czasem, bo nie należałby do żadnej generacji - ani rodziców, ani dziadków. Nie miałby ojca, nawet nieznanego, a matka, która nosiłaby takie dziwne dziecko w swoim łonie, byłaby jednocześnie jego siostrą-bliźniaczą. Pewne jest, że taka istota ludzka, pozbawiona jakiegokolwiek zakorzenienia, cierpiałaby na poważne

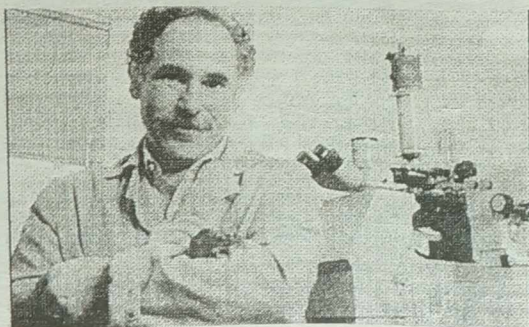
zaburzenia psychiczne.

Klonowanie, powielanie przez ludzi samych siebie, oznaczałoby też kres ewolucji homo sapiens. „Upowszechnienie klonowania zagrażało-

by rodzajowi ludzkiemu, który trwał może jedynie zachowując różnorodność biologiczną. Jak wyobrazić sobie, którzy mogliby się sklonować? Kto miałby o tym decydować? Czy powielano by najpierw jednostki przydatne społeczeństwu? A więc kogo? Zdolnego piłkarza? Porywającego śpiewaka? Znakomitego uczonoego? Męża stanu?” - pyta francuski profesor Jacques Tessart. Naukowcy, powodowani żądzą sławy, pieniędzy i poznania, nie przejmują się wątpliwościami. Coraz więcej klinik prowadzi badania nad tworzeniem genetycznych kopii ssaków wyższych. Klonowanie ludzi stanie się jedynym z najbardziej dramatycznych wyzwań XXI wieku.

Krzysztof KĘCIEK

(„Przegląd Tygodniowy”)

Genetyk Lee Silver uważa, że klonowanie ludzi jest kwestią bliskiej przyszłości.

Propozycje

Zmieni się tryb wypłat

Po złożeniu pisemnego podania pracownicy będą mogli wynagrodzenie za pracę otrzymywać raz w miesiącu. Pozostali pracownicy będą otrzymywali wypłatę dwa razy miesięcznie - taką propozycję zawiera projekt nowelizacji Ustawy o Wynagrodzeniu za Pracę, który w środę rozpatrzy rząd.

Projekt ustawy zgłasza Ministerstwo Opieki Społecznej i Pracy z uwzględnieniem życzenia części pracowników, aby wynagrodzenie otrzymywali rzadziej niż dwa razy miesięcznie.

nie, co obecnie przewiduje ustawa. Projekt ustawy ma ustalić wypłatę wynagrodzenia za pracę nie rzadziej niż dwa razy miesięcznie. W przypadku jednak złożonej na piśmie prośby bądź zgody pracownika, wynagrodzenie za pracę może być wypłacane nie częściej niż raz na miesiąc. Przewidziane są również inne przychylniejsze pracownikowi warunki wynagrodzenia za pracę.

Po zaaprobowaniu przez rząd projekt zostanie zgłoszony Sejmowi. (ELTA)

Dorobek leśniczych

Państwowe leśnictwa podsumowały wyniki swej pracy w roku ubiegłym. Największy dochód - 314 mln Lt uzyskano za surowiec drzewny i las na pniu. Jak powiedział nadleśniczy Benjaminas Sakalauskas, jest to podstawa wzrostu dochodu. Prócz tego, uwzględniając zyski otrzymane za sadzonki leśne, łowiectwo i inną działalność, ogółem w roku ubiegłym dochody Funduszu Leśnego wyniosły 327 mln 724 tys. Lt.

Według obliczeń na zalesienie póręb, ochronę, konserwację lasów wydano 196 mln 564 tys. Lt, na przygotowanie surowca drzewnego - 112 mln 658 tys. Lt.

Prócz tego, dla leśnictwa kraju różni nabywcy byli dłużni za surowiec - 30 mln Lt, ostatnio z tej sumy odzyskano 9 mln Lt.

Najbardziej zadłużone są małe zakłady obróbki drewna, których teraz w kraju jest około 1 tysiąca. Są to w większości tartaki przerabiające w ciągu miesiąca około dwustu metrów sześciennych drewna i pracujące w byłych tartakach kołchozowych lub nieczynnych już fermach hodowlanych. Nie są one wyposażone w wydajny sprzęt techniczny, nie potrafią sprostać wymaganiom klienta. Prócz tego, same bywają nieraz oszukane przez nieuczciwych nabywców drewna.

Przedstawiciele leśnictwa twierdzą, że teraz warto współpracować tylko z wiarygodnymi partnerami, od których opłatę za drewno należy pobierać zawczasu.

Danuta WOJTUSIAK

Spłatę długów odroczone

W roku ubiegłym, przedsiębiorstwa przetwórstwa zbożowego zaciągnęły w bankach pożyczkę w wysokości 283 mln. Lt na skupienie ziarna od rolników według ustalonych przez rząd limitów. Z tej sumy, 116 mln. Lt przypadła na spółkę akcyjną „Jonavos grudai”.

Otrzymane pieniądze wykorzystano na rozliczenie się z producentami zboża, jednakże dotychczas wiele ziarna wypchnię spichlerze przedsiębiorstw przetwórczych i nie ma rynku zbytu. Toteż codziennie zwiększają się straty - rosną odsetki dla banków (12 proc.) oraz koszty przechowywania.

Prezes Stowarzyszenia Przetwórców Zboża Linas Kirkilis twierdzi, że jeżeli teraz przedsiębiorstwa sprzedałyby 300 tys. ton ziarna zakupione według limitu, na każdej tonie straciłyby po 200 litów. Nabyte po wyso-

kiej cenie ubiegłoroczne „limitowe zboże”, zmniejszy Fundusz Wspierania Wsi blisko o 78 mln. Lt.

Przedsiębiorstwa przetwórstwa zbożowego, nie będące w stanie spłacić w terminie zaciągniętych w bankach kredytów, zwróciły się do rządu z prośbą o odroczenie terminu rozliczeń. Rząd podjął decyzję o odroczeniu na rok terminu spłaty długów S.A. „Sziauliu grudai” i S.A. „Joniszkiu grudai”. Przedsiębiorstwa te musiały do 15 marca zwrócić dla Litewskiego Banku Oszczędności 9 mln. Lt.

Do września odroczone też termin spłaty długu S.A. „Jonavos grudai”. Według poprzedniej umowy przedsiębiorstwo to miało do maja br. zwrócić 120 mln. Lt dla „Vilniaus bankas” i „Zemes ukio bankas”.

Danuta DANOWSKA

HIV i gruźlica - śmiertelny duet

- Wirus braku odporności (HIV) czyni epidemię gruźlicy bardziej niebezpieczną - twierdzi dyrektor centrum AIDS na Litwie, dr medycyny Saulius Czaplinskis, powołując się na najnowsze dane programu AIDS Organizacji Narodów Zjednoczonych (UNAIDS).

Ustalono, że osoby zakażone HIV około 30 razy częściej chorują na aktywną formę gruźlicy niż osoby mające zdrowy system odpornościowy. Nie leczony, taki chory w ciągu roku zarazi gruźlicą średnio 15 osób. Śmiertelny duet HIV i gruźlica może skrócić życie chorych na AIDS do dwóch lat, informuje dr S. Czaplinskis.

W wielu państwach wirus braku odporności w ciągu ostatnich 10 lat stał się najgroźniejszą przyczyną szybkiego rozprzestrzeniania się gruźlicy. Nawet w tych państwach, gdzie działa program kontroli gruźlicy, rozszerzanie się HIV zwiększa jednocześnie liczbę przypadków zachorowań na gruźlicę.

UNAIDS głosi, że w tym roku

obowiązkowo należy rozpocząć wprowadzanie w życie podwójnej strategii: walczyć od razu z dwiema epidemiami - HIV i gruźlicą. Wzywa się rządy państw do podjęcia konkretnych działań. UNAIDS rekomenduje również, aby wszelkimi sposobami ograniczać rozprzestrzenianie się HIV, szeroko stosować metody prewencyjne, takie jak nauczanie zdrowego życia płciowego itp.

Obecnie nie ma jednoznacznej odpowiedzi na podwójną epidemię HIV i gruźlicę, mówi S. Czaplinskis. Społeczny system zdrowoty ignorował gruźlicę ponad 20 lat i jej zarzek, zdaniem specjalistów tej dziedziny, całkowicie się uprawomocnił. Zaś wirus braku odporności podnosi obecnie gruźlicę do poziomu globalnego kryzysu. Tylko podwójna strategia - kontrola gruźlicy i prewencja HIV - może zmniejszyć straty spowodowane przez tę epidemię, podkreśla się w rekomendacjach UNAIDS.

(ELTA)

W tym roku już 14 nowych przypadków HIV

W litewskim centrum AIDS odnotowano jeszcze dwa przypadki infekcji HIV - poinformował agencję ELTA dyrektor centrum, doktor medycyny Saulius Czaplinskis. Obie zakażone osoby są z Kłajpedy. Ustalono, że dożylnie wstrzykiwały narkotyki.

Lista rejestrowanych w litewskim centrum AIDS osób zakażonych wi-

nusem braku odporności (HIV) już się zbliża do setki. Dominują na niej mężczyźni, a kobiet zarejestrowano tylko 9. Ponad połowę zainfekowanych stanowią kłajpedzianie, w tym prawie trzecią część - narkomani.

W 1998 r. odnotowano już 14 nowych przypadków zakażenia HIV. W tej liczbie 12 osób zaraziło się wstrzykując narkotyki dożylnie.

Dekret

prezydenta Republiki Litewskiej
O zwróceniu Sejmowi Republiki Litewskiej do powtórnego rozpatrzenia ustawy o wejściu w życie przyjętej przez Sejm Republiki Litewskiej ustawy o nowelizacji i uzupełnieniu ustawy Republiki Litewskiej o sądach

31 marca 1998 r., nr 30

Artykuł 1.

Po zapoznaniu się z przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej oraz przedstawioną do podpisania i oficjalnego opublikowania ustawą o wejściu w życie ustawy o nowelizacji i uzupełnieniu ustawy Republiki Litewskiej o sądach, konstatając:

Przepisy ustawy powinny być uzgodnione ze zgłoszonymi przez mnie poprawkami do ustawy o nowelizacji i uzupełnieniu ustawy Republiki Litewskiej o sądach.

Artykuł 2.

Zgodnie z częścią pierwszą artykułu 71 Konstytucji Republiki Litewskiej:

1. Zwracam Sejmowi Republiki Litewskiej do powtórnego rozpatrzenia ustawę o wejściu w życie ustawy o nowelizacji i uzupełnieniu ustawy Republiki Litewskiej o sądach.

2. Wnoszę następujące poprawki do ustawy o wejściu w życie ustawy o nowelizacji i uzupełnieniu ustawy Republiki Litewskiej o sądach:

„1) Zmienić artykuł 1 ustawy o wejściu w życie ustawy o nowelizacji i uzupełnieniu ustawy Republiki Litewskiej o sądach i dać go w następującym brzmieniu:

„Artykuł 1. Wymagania kwalifikacyjne
Zanim wejdą w życie kwalifikacyjne wymagania rządu wobec wyższego wykształcenia prawniczego, przewidziane w częściach 1 i 2 artykułu 22 oraz w części 6 artykułu 22¹ ustawy o sądach, do tego wykształcenia przystępującej się jednostopniowe wyższe uniwersyteckie wykształcenie prawnicze. Jednostopniowe uniwersyteckie wykształcenie prawnicze, uzyskane przed wejściem w życie wymagań kva-

lifikacyjnych rządu wobec wyższego wykształcenia prawniczego, przewidzianych w częściach 1 i 2 artykułu 22 oraz w części 6 artykułu 22¹ ustawy o sądach, uważane jest za odpowiadające wymaganiom kwalifikacyjnym, jakie stawia się osobom, które pragną zostać sędziami”.

2) Zmienić artykuł 8 ustawy o wejściu w życie ustawy o nowelizacji i uzupełnieniu ustawy Republiki Litewskiej o sądach i dać go w następującym brzmieniu:

„Artykuł 8. Zalecenia dla rządu Republiki Litewskiej
1. Rząd Republiki Litewskiej do 1 lipca 1998 r. zatwierdza regulamin Departamentu Sądów przy Ministerstwie Sprawiedliwości oraz listę stanowisk prawniczych przewidzianych w części 2 artykułu 22 ustawy o sądach.

2. Rząd Republiki Litewskiej, po uzgodnieniu z wyższymi uczelniami, przygotowującymi prawników z wyższym wykształceniem prawniczym, do 1 lipca 1998 r. ustala i zatwierdza wymagania kwalifikacyjne wobec wyższego wykształcenia prawniczego, przewidziane w częściach 1 i 2 artykułu 22 i w części 6 artykułu 22¹ ustawy o sądach”.

Artykuł 3.

Zlecam referentowi doradcy prezydenta republiki Armanasowi Abramaviciusowi przedstawienie w Sejmie Republiki Litewskiej zgłaszanych tym dekretem poprawek do ustawy.

Artykuł 4.

Dekret ten wchodzi w życie od dnia jego podpisania.
Prezydent republiki
Valdas ADAMKUS
(Zam. 226)

Dekret

prezydenta Republiki Litewskiej
O zwróceniu Sejmowi Republiki Litewskiej do powtórnego rozpatrzenia przyjętej przez Sejm Republiki Litewskiej ustawy o nowelizacji i uzupełnieniu ustawy Republiki Litewskiej o sądach

31 marca 1998 r., nr 31

Artykuł 1.

Po zapoznaniu się z przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej oraz przedstawioną do podpisania i oficjalnego opublikowania ustawą o nowelizacji i uzupełnieniu ustawy Republiki Litewskiej o sądach konstatając:

1) Przepisy artykułu 13 ustawy wywierają wpływ na proces studiów, który jest sprawą autonomii uniwersyteckiej. Państwo powinno ustalić wymagania kwalifikacyjne wobec obywateli, pretendujących do stanowisk sędziów.

2) Przepisy artykułu 13 ustawy, nie oceniając konkretnej wiedzy osób i osobowości organizowania procesu studiów, bezpodstawnie przyznają jednakowo możliwość wyboru zawodu absolwentom, którzy ukończyli studia prawnicze w różnych uczelniach.

Artykuł 2.

Zgodnie z pierwszą częścią artykułu 71 Konstytucji Republiki Litewskiej:

1. Zwracam Sejmowi Republiki Litewskiej do powtórnego rozpatrzenia ustawę o nowelizacji i uzupełnieniu ustawy Republiki Litewskiej o sądach.

2. Wnoszę następujące poprawki do ustawy o nowelizacji i uzupełnieniu ustawy Republiki Litewskiej o sądach:

„1) Zmienić części 1 i 2 artykułu 22 zmienianego artykułu 13 ustawy o nowelizacji i uzupełnieniu ustawy Republiki Litewskiej o sądach i części te dać w następującym brzmieniu:

„Na sędzię sądu dzielnicowego może być mianowana osoba, mająca przekroczone 25 lat życia, zgodnie z artykułem 22¹ cieszącą się nienaganą opinią, posiadającą wyższe wykształcenie prawnicze, odpowiadające określonym przed rząd Republiki Litewskiej wymaganiom kwalifikacyjnym, jak też odpowiadającą wymaganiom artykułu 22¹ niniejszej ustawy, po zdaniu egzaminów na sędzię.

Wymagania stawiane kandydatom na sędziów sądu dzielnicowego nie są stosowane wobec doktorów i doktorów habilitowanych nauk społecznych o ukierunkowaniu prawniczym, wobec osób, posiadających 1 rok stażu pracy sędzijskiej, lub 3-letni staż pracy w charakterze pomocników sędzijskiego Sądu Najwyższego Litwy, przewodniczących sądu lub doradców przewodniczącego wydziału, prokuratorów, zastępców prokuratora, adwokatów, notariuszy lub kontrolerów sejmowych, albo co najmniej 5 lat stażu pracy prawniczej zgodnie z zatwierdzoną przez rząd listą stanowisk służbowych, oraz wobec osób, mianowanych sędziami hipoteczniymi. Wyszczególnione osoby mogą być mianowane sędziami sądu dzielnicowego, jeśli mają ukończone 25

lat, nienaganą opinią, wyższe wykształcenie prawnicze, odpowiadające określonym przez rząd Republiki Litewskiej wymaganiom kwalifikacyjnym oraz po zdaniu egzaminów na sędzię”.

2) Zmienić część 6 artykułu 22¹ zmienianego artykułem 14 ustawy o nowelizacji i uzupełnieniu ustawy Republiki Litewskiej o sądach i część tę dać w następującym brzmieniu:

„Na kandydata może być mianowana osoba, mająca ukończone 24 lata, o nienagannej opinii, posiadająca wyższe wykształcenie prawnicze, odpowiadające określonym przez rząd Republiki Litewskiej wymaganiom kwalifikacyjnym i po wygraniu publicznego konkursu na kandydata. Pierwszeństwo w ubieganiu się o stanowisko kandydata mają osoby, które co najmniej 3 lata przepracowały w charakterze konsultantów, pomocników sądów (sędziów), komorników sądowych, pomocników prokuratora lub mające co najmniej 3 lata stażu pracy prawniczej, zgodnie z zatwierdzoną przez rząd Republiki Litewskiej listą stanowisk służbowych. Osoby te, w trybie określonym przez Ministerstwo Sprawiedliwości, odbywają 5-miesięczną praktykę kandydacką”.

3) Zmienić część 1 artykułu 77 zmienianego artykułem 48 ustawy o nowelizacji i uzupełnieniu ustawy Republiki Litewskiej o sądach i dać ją w następującym brzmieniu:

„Komornik sądowy jest funkcjonariuszem. Może być nim obywatel Republiki Litewskiej w wieku co najmniej 21 lat, posiadający wyższe wykształcenie prawnicze lub prawnicze wykształcenie pomaturalne, po zdaniu egzaminów na komornika sądowego. Przy zawieraniu z komornikiem sądowym umowy o pracę ustala się 3-miesięczny okres próby. Jeśli w ciągu tego terminu okaże się, że wyniki pracy komornika sądowego są niezadowolające i on nie zdał egzaminów, to komornik sądowy jest zwalniany z pracy w trybie określonym w ustawie Republiki Litewskiej o umowie o pracę”.

Artykuł 3.

Zlecam referentowi doradcy prezydenta republiki Armanasowi Abramaviciusowi przedstawienie w Sejmie Republiki Litewskiej zgłaszanych tym dekretem poprawek do ustawy.

Artykuł 4.

Dekret ten wchodzi w życie od dnia jego podpisania.
Prezydent republiki
Valdas ADAMKUS
(Zam. 225)

WTOREK

7 KWIEŃNIA

LTV

6.30 - Dzień dobry. 8.00 - Film anim. 8.25 - S. „Marzenia i zwierciadła”. 9.15 - Program biatoruski. 9.30 - S. „Niespokojne gimnazjum”. 10.15 - 01.02...03. 10.35 - Zdrowie. 11.05 - Po pracy. 11.50 - Nasz język. 14.00 - Pół godziny w rządzie. 14.30 - Telegra. 14.55 - Alisa. 15.30 - Wiadomości. 15.35 - S. „Marzenia i zwierciadła”. 16.20 - Dla domu. 16.45 - S. „Niespokojne gimnazjum”. 17.30 - Rozmowy wileńskie. 17.50 - Wiadomości (ros.). 18.00 - Dla dzieci. 18.30 - Wiadomości. 19.00 - S. „Nowe przygody Robina Hooda”. 19.50 - W świecie filmu. 20.20 - Szanujmy słowo. 20.30 - Panorama. 21.00 - Studio sportowe. 21.10 - Loteria. 21.15 - Znaki. 22.00 - S. „Skrucha”. 23.00 - Dziennik wieczorny. 23.10 - Średniowieczne pieśni.

LNK

6.15 - Teleshop. 6.30 - Poranne koło. 8.20 - S. „Bez domu jest źle”. 9.05 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 9.50 - S. „Człowiek-pająk”. 10.15 - Teleshop. 10.45 - Z Hollywoodu. 11.15 - Od... do. 12.10 - To ci rodzinka. 12.40 - 4 koła. 13.05 - Salon Białego Kota. 13.50 - Tydzień 98. 14.45 - Teleshop. 15.00 - S. „Odwet”. 15.50 - S. „Złota klatka”. 16.35 - S. „Wielkie grzechy małego miasteczka”. 17.20 - S. „Bez domu jest źle”. 17.50 - S. „Zar młodości”. 18.35 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 19.30 - Wiadomości. 20.00 - S. „Nash Bridges”. 20.50 - N-14. 21.05 - TV „Lietuvos rytas”. 22.00 - Wiadomości. 22.05 - S. „Zwariowana para”. 22.30 - S. „Fall Guy”. 23.25 - N-14. 23.40 - Film fab. „Męskie kłamstwo”. 1.15 - Magazyn erot.

BAŁTYCKA TV

6.00 - 16.00 - Deutsche

Welle. 16.05 - Program muz. 17.00 - S. „Talk świat się kręci”. 17.50 - Walka słów. 18.35 - Humor. 19.00 - Telegra. 19.05 - S. „Dallas”. 19.55 - Wiadomości. 20.00 - Program publ. 20.30 - NBA JAM. 20.55 - Telegra. 21.00 - S. „Maklerzy”. 21.50 - Film fab. „Sycylijski kontakt”. 23.55 - Przegląd koszykówki. 0.25 - 6.00 - Deutsche Welle.

TV3

7.45 - Kanał muz. 8.30 - Teleshop. 8.45 - S. „Santa Barbara”. 9.30 - S. „Uroczy i dzielni”. 10.00 - S. „Ulica Pacific”. 10.25 - Kulinarne show. 10.50 - Wiecezór z E. Gabrenaitis. 11.25 - Akcenty. 13.55 - Teleshop. 14.25 - Komputerowe cuda. 14.50 - S. „Pełna chata”. 15.15 - Telefon pomocy 911. 16.05 - Zaspiewamy. 16.30 - Program muz. 17.00 - Kanał muz. 17.30 - Program sportowy. 19.00 - Wiadomości. 19.15 - S. „Maria Mercedes”. 20.05 - S. „Uroczy i dzielni”. 20.30 - S. „Koszykówka. 21.00 - S. „Strażnik Tekstau”. 21.55 - Tego jeszcze nie było. 22.00 - Detektywy. Prawo i porządek. 22.50 - Ze sportu. 23.00 - Wiadomości. 23.05 - S. Sabaliauskas rozmawia. 23.30 - Kanał muz.

WILEŃSKA TV

8.05 - Z Wilna. 8.20 - Dziękuję za zakup. 8.40 - Telefon 23-55-60. 9.30 - Z Moskwy. 9.40 - Znak jakości. 9.50 - Pałuszki liczą. 10.25 - Program A. Politykowskiego. 10.55 - Rekin prasy politycznej - G. Ziuganow. 11.45 - Podobą się oglądaj. 11.50 - Towary i usługi. 12.00 - Wielkanocne żniżki. 12.15 - Apteka. 12.30 - Z Moskwy. 12.40 - Film fab. „Pociąg podąża na wschód”. 14.15 - Filmy anim. dla dzieci. 14.30 - Dziękuję za zakup. 14.50 - Apteka. 15.00 - Kanał muz. 15.30 - Z Moskwy. 15.35 - Patrol drogowy. 15.50 - Podobą się oglądaj. 16.00 - Ci, któ-

rzy... 16.55 - Muzyka. 17.30 - Męski klub. 18.30 - Z Moskwy. 18.55 - Wielkanocne żniżki. 19.00 - Wiadomości. Dziś w miasteczku. 19.15 - Gwiazdy sportu. 19.30 - Stolica. 19.50 - Film fab. „Pewnego razu po 20 latach”. 21.25 - Towary i usługi. 21.30 - Męski klub. 22.20 - Z Wilna. 22.35 - Film fab. „Salomon i Szeba”. 0.15 - Kanał muz.

VILSAT

8.00 - Film fab. „Antonella”. 9.00 - Salon „Vaga”. 9.30 - Kłajpedzka TV. 10.00 - Nowości muz. 10.30 - Kaledjoskop żniżek. 10.45 - Puls Wilna. 10.50 - Film fab. „Pierwsza rekawica”. 12.15 - Kaledjoskop żniżek. 17.00 - Film fab. „Jechali tramwajem Ilf i Pietrow”. 18.30 - Nowości muz. 19.00 - Vilsat cappuccino. 19.55 - Warto odwiedzić. 20.00 - Moje Wilno. 20.30 - Kaledjoskop żniżek. 20.40 - Dla dzieci. 21.00 - Puls Wilna. 21.15 - Wiadomości (pol.). 21.20 - Warto odwiedzić. 21.25 - Oferta pracy. 21.30 - Zatrzymaj się, chwilo. 22.05 - Film fab. „Antonella”. 23.05 - Kaledjoskop żniżek. 23.15 - Nowości muz. 23.45 - Puls Wilna. 24.00 - Wiadomości (pol.).

IKANAL ROSJI

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 22.05 - Wiadomości. 7.15 - S. „Fatalny spadek”. 8.00 - Transmisja z meczu w Ufie. 9.00 - Biblioteka domowa. 9.10 - Film anim. 9.30 - Zgadnij melodie. 10.15 - Razem. 13.10 - S. „Różowa pantera”. 13.55 - Dobra okazja. 14.40 - S. „Nowe przygody Robina Hooda”. 15.10 - Do lat 16 i więcej. 15.30 - Dookoła świata. 16.20 - S. „Fatalny spadek”. 17.05 - Godzina szczytu. 17.30 - Zgadnij melodie. 18.00 - Temat. 18.45 - Dobranoc, dzieci. 19.00 - Czas. 19.40 - Komedia. „Nieugięci”. 21.00 - Film dok.

ROSYJSKA TV

15.00, 18.00, 21.30 - Wia-

domości. 15.35 - Krzyżówka. 16.10 - Film fab. „Służby dwaj przyjaciele”. 18.30 - Rozmaitości. 18.45 - S. „Santa Barbara”. 19.50 - Sam sobie reżyserem. 20.25 - S. „Tajemnice Petersburga”. 21.25 - Oddział dyżurny. 22.10 - Gorączka dziesiątka. 23.00 - Dramat psych.

TV POLONIA

7.00 - Sport telegram. 7.10 - „Mordziaki” - serial anim. dla dzieci. 7.35 - „Powrót do Wiklinowej Zatok” - serial anim. dla dzieci. 8.00 - Kto jest kim w Polsce? 8.10 - Sportowy tydzień. 8.30 - Wiadomości. 8.45 - Teledyski na życzenie. 8.55 - Prognoza pogody. 9.00 - Szkoła na weselo - program dla dzieci. 9.30 - „Klan” - serial prod. polskiej. 10.00 - „Capital City” - serial prod. ang. 10.50 - Dziennik Telewizyjny - program Jacka Fedorowicza. 11.00 - Galeria pod strzechą. 11.30 - Krzyżówka szczęścia - teletur- niety. 12.00 - Wiadomości. 12.10 - „Pasażerka” - dramat prod. polskiej. 13.05 - Mała rzecz, a cieszy. 13.20 - „Berlinie’98” - reportaż. 13.50 - „Kraina żuźdeń” - film dok. 14.40 - Tydzień prezidenta. 15.00 - Panorama. 15.20 - Omówienie programu dnia. 15.30 - Gości- niec - magazyn kultury ludowej. 16.00 - Teledyski na życzenie. 16.10 - Zaproszenie - program krajowonawczy. 16.30 - „Klan” - serial prod. polskiej. 17.00 - Telexpress. 17.15 - „Janka” - serial dla młodych widzów. 17.45 - Polska piosenka. 18.15 - „Wykręć numer” - program muzyczny. 19.15 - Dobranocna. 19.30 - Wiadomości. 19.55 - Prognoza pogody. 20.00 - „Układ krążeńia” - serial obycz. prod. polskiej. 21.15 - „Andrzej Mierzejewski” - relacja z wystawy. 21.30 - „Scena Country”. 22.00 - „Kowalski i Schmidt”. 22.30 - Panorama. 23.05 - Teatr TV: Eurypides „Elektra” (spektakl z 1994 r.). 0.05 - „By nie zapo-

mnąć mowy ojców” - film dok. 0.30 - „Kłoszardzi” - reportaż. 0.45 - Powitanie widzów amerykańskich. 0.50 - „Opowiadania Muminków” - film anim. dla dzieci. 1.00 - Wiadomości. 1.25 - Sport. 1.27 - Prognoza pogody. 1.30 - „Ostatni zagoczyk” - film dok. 2.10 - „Witraz” - reportaż Adriany Kunki. 2.30 - Panorama. 3.05 - „Układ krążeńia” - serial obycz. prod. polskiej. 4.20 - „Andrzej Mierzejewski” - relacja z wystawą. 4.35 - „Scena Country”. 5.05 - „Kowalski i Schmidt”. 5.35 - „Klan” - serial prod. polskiej. 6.00 - W centrum uwagi. 6.20 - Teledyski na życzenie. 6.30 - Polska piosenka.

POLSAT

6.00 - Poranek z Polsatem. 7.45 - Polityczne graffiti. 7.55 - Poranne informacje. 8.00 - „Garfield” - serial anim. dla dzieci. 8.30 - „Zar tropików”, USA (1991). 9.30 - „Zar młodości” - kanad. serial obycz. 10.30 - „Star Trek: Stacja kosmiczna”, USA (1994). 11.30 - „Legendy kung-fu”, USA (1992-96). 12.30 - Idź na całość - show z nagrodami. 13.30 - Rekiny kart. 14.00 - Twój lekarz - magazyn medyczny. 14.30 - Jednorożek bandyta: gra- zabawa. 15.00 - „Inspektor Gadzet”, USA (1996). 15.30 - Małolata. 16.00 - Informacje. 16.15 - Kalambury - program rozrywkowy. 16.45 - „Nieustraszone” - ameryk. serial sensac. 17.45 - „Świat według Bundydych” - ameryk. serial komed. 18.15 - „Szaleję za tobą” - ameryk. serial komed. 18.45 - Informacje. 19.00 - Polityczne graffiti. 19.10 - „Renegat” - serial USA (1992). 20.05 - „Noency patrol”, USA (1995-96). 21.00 - „Ostry dyżur” - ameryk. serial obycz. 21.55 - „Gwiezdna eskadra” - serial s/f, USA (1995). 22.55 - Wyniki losowania Lotto. 23.00 - Informacje i biznes informacja.

23.20 - Polityczne graffiti. 23.30 - Szpila - talk show. 23.55 - Motowiadomości. 0.30 - Na topie. 1.00 - Soundtrack. 1.30 - Afficionado. 2.00 - Jack Zio- bro Super Star.

RTL7

7.00 - „Klan McGregórow” - serial obycz. 7.50 - „Siódemka dzieciakom” - serial anim. 8.40 - „Z ust do ust” - serial dla młodzieży. 9.05 - „Sunset Beach” - serial obycz. 9.50 - „Szeczy nabrzeża” - serial krymin. 10.40 - „Unabomber: The True Story” - film sensac. USA (1996). 12.10 - „Policjanci z Miami” - serial krymin. 13.00 - Teleshopping. 14.10 - „Klan McGregórow” - serial obycz. 15.00 - „Siódemka dzieciakom” - serial animowane. 15.55 - „Z ust do ust” - serial dla młodzieży. 16.20 - „Święty” - serial sensac. 17.15 - „Prawo miecza” - serial fant. 18.00 - „Sunset Beach” - serial obycz. 18.50 - 7 minut - wydarzenia dnia. 19.00 - „Szeczy nabrzeża” - serial krymin. 19.50 - Prognoza pogody. 19.55 - „Blindfolded” - niem. thriller (1995). 21.35 - 7 minut - wydarzenia dnia. 21.45 - „Nieustraszone” - serial sensac. 22.30 - „Policjanci z Miami” - serial krymin. 23.20 - 7 minut - wydarzenia dnia. 23.30 - „Prawo miecza” - serial fant. 0.20 - Wiecezór z wampira - talk-show. 1.15 - „Nieustraszone” - serial sensac. 1.55 - „Święty” - serial sensac.

ŚRODA

8 KWIEŃNIA

LTV

6.30 - Dzień dobry. 8.00 - Film anim. 8.25 - S. „Marzenia i zwierciadła”. 9.15 - Rozmowy wileńskie. 9.35 - S. „Niespokojne gimnazjum”. 10.20 - S. „Nowe przygody Robina Hooda”. 11.05 - 7 dni Kowna. 11.45 - Znaki. 14.00 - Ruletka w kawiarni Konrada. 14.30 - Europejski zegar. 15.00 - Ratuj przyjaciela. 15.30 - Wiadomości. 15.35 - S. „Marzenia i zwierciadła”. 16.20 - Dla domu. 16.45 - S. „Niespokojne gimnazjum”. 17.30 - Dla mniejszości narodowych. 17.45 - Program sportowy. Podczas przerwy - Wiadomości. 19.20 - S. „Nowe przygody Robina Hooda”. 20.05 - Milioner. 20.30 - Panorama. 21.00 - Studio sportowe. 21.10 - Loteria. 21.15 - Mój dom. 22.00 - Film fab. „Wszyscy zjadą dobrze”. 23.00 - Dziennik wieczorny. 23.10 - Cd. filmu.

LNK

6.15 - Teleshop. 6.30 - Poranne koło. 8.30 - S. „Bez domu jest źle”. 9.05 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 9.50 - S. „Człowiek-pająk”. 10.15 - Teleshop. 10.45 - ABC zdrowia. 11.15 - Tydzień 98. 12.10 - Od... do. 13.05 - Fotograf A. Zawadskis. 13.50 - Smaczno. 14.20 - 4 koła. 14.45 - Teleshop. 15.00 - S. „Odwet”. 15.50 - S. „Złota klatka”. 16.35 - S. „Wielkie grzechy małego miasteczka”. 17.20 - S. „Bez domu jest źle”. 17.50 - S. „Zar młodości”. 18.35 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 19.30 - Wiadomości. 20.00 - Czerwonka linia. 20.50 - N-14. 21.05 - S. „Szósty zmysł”. 22.00 - Wiadomości. 22.05 - S. „Zwariowana para”. 22.30 - S. „Kolt”. 23.25 - N-14. 23.40 - Film fab. „Sąsiedzi”. 1.15 - Magazyn erot.

BAŁTYCKA TV

6.00 - 16.00 - Deutsche Welle. 16.05 - Program muz. 17.00 - S. „Tak świat się kręci”. 17.45 - Telegra dla rodziny. 18.35 - Pod prąd. 19.05 - S. „Dallas”. 19.55 - Wiadomości. 20.00 - Humor. 20.30 - Film anim. 20.55 - Telegra. 21.00 - Brzeg. 21.50 - Film fab. „Poszukiwacze źródeł”. 23.50 - Humor. 0.10 - Program muz. 0.35 - 6.00 - Deutsche Welle.

TV3

7.45 - Kanał muz. 8.30 - Teleshop. 8.45 - Niemieckie miasta. 9.35 - S. „Uroczy i dzielni”. 10.00 - Program publ. 10.25 - S. „Jessica Fletcher”. 11.40 - Program publ. 14.05 - Teleshop. 14.35 - Film anim. 15.00 - Komedia „Alp”. 15.25 - S. „Beverly Hills 90210”. 16.10 - Kulinarne show. 16.35 - S. „Nareszcie dzwonek”. 17.00 - Kanał muz. 17.45 - S. „Ulica Pacific”. 18.10 - S. „Santa Barbara”. 19.00 - Wiadomości. 19.15 - S. „Maria Mercedes”. 20.05 - S. „Uroczy i dzielni”. 20.30 - Pod innym kątem. 21.00 - S. „Na ostrzu brzozy”. 21.55 - Tego jeszcze nie było. 22.00 - S. „Nowojorscy giniarze”. 22.50 - Sport. 23.00 - Wiadomości. 23.05 - Stare anegdoty. 23.30 - Kanał muz.

WILEŃSKA TV

8.05 - Z Wilna. 8.20 - Dziękuję za zakup. 8.40 - Stolica. 9.00 - Gwiazdy sportu. 9.15 - Towary i usługi. 9.30 - Z Moskwy. 9.40 - Wielkanocne żniżki. 9.50 - Jesteś świadkiem. 10.15 - S. „Tajemnice imity XX w.”. 10.45 - Podobą się oglądaj. 10.55 - Męski klub. 11.45 - Dziękuję za zakup. 12.15 - Apteka. 12.30 - Z Moskwy. 12.40 - Film fab. „Nieugięci”. 14.20 - Film anim. dla dzieci. 14.30 - Dziękuję za zakup.

14.50 - Apteka. 15.00 - Kanał muz. 15.30 - Z Moskwy. 15.35 - Patrol drogowy. 15.50 - Podobą się oglądaj. 16.00 - Ci, którzy... 16.55 - Muzyka. 17.30 - Ja sama. 18.30 - Z Moskwy. 19.00 - Wiadomości. Dziś w miasteczku. 19.15 - Znad Wilni TV. 19.45 - Lekcja jez. litewskiego. 19.55 - Towary i usługi. 20.05 - Ja sama. 21.00 - Wielkanocne żniżki. 21.10 - Moje mieszkanie. 21.45 - Z Moskwy. 21.55 - Kanał muz. 22.45 - Z Wilna. 23.00 - Film fab. „Psy”.

VILSAT

8.00 - Film fab. „Antonella”. 9.00 - Zatrzymaj się, chwilo. 9.30 - Aktualności wileńskie. 10.00 - Nowości muz. 10.30 - Kaledjoskop żniżek. 10.45 - Puls Wilna. 10.50 - Film fab. „Jechali tramwajem Ilf i Pietrow”. 11.55 - Kaledjoskop żniżek. 17.00 - Film fab. „Niekochana”. 18.30 - Nowości muz. 19.00 - Vilsat cappuccino. 19.55 - Warto odwiedzić. 20.00 - Cuda czarodziejki. 20.30 - Kaledjoskop żniżek. 20.40 - Dla dzieci. 21.00 - Puls Wilna. 21.15 - Wiadomości. 21.20 - Warto odwiedzić. 21.25 - Oferta pracy. 21.30 - A było tak... 22.05 - Film fab. „Antonella”. 23.05 - Kaledjoskop żniżek. 23.15 - Nowości muz. 23.45 - Puls Wilna. 24.00 - Wiadomości (pol.).

IKANAL ROSJI

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 22.20 - Wiadomości. 7.15 - S. „Fatalny spadek”. 8.00 - Temat. 8.45 - W świecie zwierząt. 9.25 - Show dzentelmenów. 10.15 - Razem. 13.20 - S. „Różowa pantera”. 13.45 - Kłasyzna kompania. 14.10 - Zew dzungli. 14.40 - S. „Nowe przygody Robina Hooda”. 15.10 - Do lat 16 i więcej. 15.30 - Dookoła świata.

16.20 - S. „Fatalny spadek”. 17.05 - Godzina szczytu. 17.30 - Gorączka złota. 18.10 - Człowiek i prawo. 18.45 - Dobranoc, dzieci. 19.00 - Czas. 19.40 - Film fab. „Reportaż”. 21.35 - Piłka nożna.

ROSYJSKA TV

5.30, 9.00, 15.00, 18.00, 21.30 - Wiadomości. 6.00 - Oddział dyżurny. 6.15 - Towary poczęta. 6.20 - Poradnik lekarski. 6.30 - Pieniądze. 6.45 - Grafoman. 6.55 - Prawosławny kalendarz. 7.00 - Miłość od pierwszego wejrzenia. 7.30 - Program rozrywkowy. 8.05 - S. „Santa Barbara”. 12.30 - Film fab. 13.20 - S. „Mały włóczęga”. 13.55 - S. „Solti”. 14.45 - Drogami Rosji. 15.35 - Program sportowy. 15.55 - Piłka nożna. 18.30 - Rozmaitości. 18.45 - S. „Santa Barbara”. 19.50 - Wiecezór twórcy T. Gwerdeitela. 22.15 - Oddział dyżurny. 22.30 - Żywa kolekcja. 23.30 - Bezsenność.

TV POLONIA

7.00 - Sport telegram. 7.10 - XIX Przegląd Piosenek Aktor- skiej Wrocław’98. 8.10 - Zaproszenie. 8.30 - Wiadomości. 8.45 - Teledyski na życzenie. 8.55 - Prognoza pogody. 9.00 - „Janka” - serial dla młodych widzów. 9.30 - „Klan” - serial prod. polskiej. 10.00 - „Ostatni zagoczyk” - film dok. 10.40 - „Witraz” - reportaż. 11.00 - „Wolność słowa” - reportaż. 11.30 - Polska piosenka. 12.00 - Wiadomości. 12.10 - „Układ krążeńia” - serial obycz. prod. polskiej. 13.25 - „Andrzej Mierzejewski” - relacja z wystawy. 13.40 - „Scena Country”. 14.10 - „Kowalski i Schmidt”. 14.40 - Sejmograf. 15.00 - Panorama. 15.20 - Omówienie programu dnia. 15.30 - Auto-Moto-Klub. 15.45 - Przegląd prasy polonij-

nej. 16.00 - Teledyski na życzenie. 16.10 - Alfabet rzek polskich. 16.30 - „Klan” - serial prod. polskiej. 17.00 - Telexpress. 17.15 - Szafki - program dla dzieci. 17.45 - Sport z satelity. 19.15 - Dobranocna. 19.30 - Wiadomości. 19.55 - Prognoza pogody. 20.00 - „Perła w Koronie” - film fab. prod. polskiej (1972). 21.50 - Zaz Jass’97. „Grall”. 22.30 - Panorama. 23.05 - „Barezm” - film dok. 24.00 - Krakowskie portrety muzyczne. 0.25 - Wiecezory Bachowskie. 0.45 - Powitanie widzów amerykańskich. 0.50 - „Na tropie” - film anim. dla dzieci. 1.00 - Wiadomości. 1.25 - Sport. 1.27 - Prognoza pogody. 1.30 - Sport z satelity. 2.30 - Panorama. 3.05 - „Perła w Koronie” - film fab. prod. polskiej (1972). 4.55 - Zaz Jass’97. „Grall”. 5.35 - „Klan” - serial prod. polskiej. 6.00 - W centrum uwagi. 6.20 - Teledyski na życzenie. 6.30 - 30 Ton! - Lista, lista, lista przebojów.

POLSAT

6.00 - Poranek z Polsatem. 7.45 - Polityczne graffiti. 7.55 - Poranne informacje. 8.00 - „Inspektor Gadzet”, USA (1996). 8.30 - „Renegat” - serial sensac. USA (1992). 9.30 - „Zar młodości” - kanad. serial obycz. 10.30 - „Nieustraszone” - ameryk. serial sensac. 11.30 - „Noency patrol”, USA (1995-96). 12.30 - Piramida: gra- zabawa. 13.00 - Disco Relax. 14.00 - 4x4 - magazyn motoryzacyjny. 14.30 - Trzy kwadranty: gra-zabawa. 15.00 - „Garfield” - serial anim. dla dzieci. 15.30 - Link Journal - magazyn mody. 16.00 - Informacje. 16.15 - Halo miliard - program rozrywkowy. 16.45 - „Star Trek: Stacja kosmiczna”, USA (1994). 17.45 - „Świat według

Bundydych” - ameryk. serial komed. 18.15 - „Szaleję za tobą” - ameryk. serial komed. 18.45 - Informacje. 19.00 - Polityczne graffiti. 19.10 - „Powrót Supermana” - ameryk. serial sensac. 20.00 - „Mroczne niebo” - serial s/f USA (1996). 20.50 - Losowanie Lotto. 21.00 - „Detektywy w szpilkach”, USA (1991). 22.50 - Informacje i biznes informacja. 23.10 - Polityczne graffiti. 23.25 - „Oblicza gniewu”, USA (1983). 1.15 - Przytul mnie. 2.15 - Program muzyczny. 2.45 - Techno Live.

RTL7

7.00 - „Klan McGregórow” - serial obycz. 7.50 - „Siódemka dzieciakom” - serial anim. 8.40 - „Z ust do ust” - serial dla młodzieży. 9.05 - „Sunset Beach” - serial obycz. 9.50 - „Prawo i bezprawie” - serial krymin. 10.40 - „Blindfolded” - niem. thriller (1995). 12.20 - „Policjanci z Miami” - serial krymin. 13.10 - Teleshopping. 14.15 - „Klan McGregórow” - serial obycz. 15.05 - „Siódemka dzieciakom” - serial anim. 15.55 - „Z ust do ust” - serial dla młodzieży. 16.20 - „Święty” - serial sensac. 17.15 - „Prawo miecza” - serial fant. 18.00 - „Sunset Beach” - serial obycz. 18.50 - 7 minut - wydarzenia dnia. 19.00 - „Prawo i bezprawie” - serial krymin. 19.50 - Prognoza pogody. 19.55 - „Wolanie o wolność” - bryt. dramt obycz. (1987). 22.35 - 7 minut - wydarzenia dnia. 22.45 - „Uśmiech losu” - serial obycz. 23.40 - „Wydział zabójstw” - serial krymin. 0.30 - 7 minut - wydarzenia dnia. 0.40 - „Prawo miecza” - serial fant. 1.25 - „W cudzej skórze” - serial obycz. 2.10 - „Wydział zabójstw” - serial krymin. 3.00 - „Święty” - serial sensac.

